

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra policejních činností

Využití služebního psa obecní policií

Bakalářská práce

Use of a service dog by the municipal police

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

pplk. Mgr. Renata JAMELSKÁ

AUTOR PRÁCE

Zuzana MATYSKOVÁ

Praha

2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze dne 9. 2. 2023

Zuzana Matysková

Poděkování

Ráda bych poděkovala mé vedoucí práce pplk. Mgr. Renatě Jamelské za metodické vedení, ochotu, pomoc a připomínky při tvorbě této práce. Veliké poděkování patří uznávaným veterinárním lékařům MVDr. Luděkovi Kučerovi a MVDr. Milanovi Snášilovi za poskytnutí důležitých a odborných informací k plemenům Německého a Belgického ovčáka. Dále bych ráda poděkovala policistům a strážníkům obecní policie sloužících na oddělení kynologie za poskytnuté informace, které byly využity pro empirickou část této práce. Největší poděkování patří mé rodině a manželovi za podporu, pomoc při studiu a hlavně za to, že mě má rodina vedla od dětství k lásce ke zvířatům. Děkuji také své tetě, uznávané kynoložce Jolaně Dvořáčkové, která byla mým velkým vzorem a od dětství mě učila pracovat se psy v kynologickém klubu Helenín.

Anotace

Předkládaná bakalářská práce se zabývá využitím služebního psa obecní policií. Cílem bakalářské práce je podat ucelenou představu o zdravotní problematice služebních plemen, přičemž se zaměřuji na rentgenové výsledky namířené na dysplazie kyčelních kloubů u služebně nejvíce využívaných plemen. Ve své práci také poukazuji na historii a původ služebních psů, podávám popis těchto plemen a předestírám aktuální problematiku jejich chovu. Dále je v práci objasněna úprava využití služebních psů v rámci právních předpisů v České republice a zahrnuta komparace využití služebních psů u obecní policie a Policie České republiky. Zároveň je zohledněn mezioborový přístup, kdy jsou využívány poznatky z kriminalistiky a fyziologie.

Klíčová slova

Služební pes * psovod * výkonnostní zkoušky * výcviková střediska * odorologie * záchranářské týmy * mantrailing * využití služebních psů v praxi *

Annotation

The present bachelor thesis deals with the use of a service dog by the municipal police. The aim of the bachelor thesis is to give a comprehensive picture of the health problems of service breeds, focusing on the X-ray results directed to hip dysplasia in the most used service breeds. In my thesis I also point out the history and origin of service dogs, give a description of these breeds and present current issues in their breeding. Furthermore, the thesis explains the regulation of the use of service dogs within the legal framework of the Czech Republic and includes a comparison of the use of service dogs in municipal police and the Police of the Czech Republic. At the same time, an interdisciplinary approach is taken into account, using knowledge from criminology and physiology.

Keywords

Service dog, handler, performance tests, training centres, odorology, German Shepherd, Belgian Shepherd, rescue teams, mantrailing, use of service dogs in practice.

Obsah

Úvod	6
1 Historický původ psů	8
1.1 Začátky kynologie u obecní policie a Policie České republiky	11
1.2 Dějiny obecní policie	12
1.3 Dějiny Policie České republiky	13
2 Současný chov nejlepších plemen	16
2.1 Požadavky psovoda a kritéria pro jejich hodnocení.....	19
2.2 Druhy výkonnostních zkoušek.....	24
2.3 Výcviková střediska a kurzy.....	25
3 Využití služebního psa u Policie České republiky a obecní policie.....	29
3.1 Využití služebního psa u obecní policie.....	29
3.2 Využití služebního psa u Policie České republiky	33
4 Fyziologie čichu psa	36
4.1 Kriminologická odorologie.....	38
5 Kynologické týmy	41
6 Sociologický průzkum	46
6.1 Využití služebních psů u Městské policie a Policie České republiky	46
Závěr	55
Seznam použité literatury, pramenů a příloh	58

Úvod

Od dob pravěku je pes využíván člověkem jakožto hlídač, lovec, obránce, ochránce stád, ale pro svoji oddanost a lásku byl vždy člověkem považován za věrného přítele.¹

„Svět by byl hezčí, kdyby každý měl schopnost milovat tak bezpodmínečně jako pes.“ – MK Clinton.²

Cílem bakalářské práce je podat ucelenou představu o problematice služební kynologie. Práce se zaměřuje na dějiny služební kynologie, policejní kynologii, kriminalistickou odorologii, vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy, práci psovodů u obecní policie, na rozdíly kynologie u obecní policie a Policie České republiky a v neposlední řadě na plemena psů využívaných pro služební účely.

Důvodem volby tohoto tématu bylo to, že mám velmi blízký a citový vztah ke zvířatům, hlavně ke psům. U psů se pohybuji od narození, neboť má rodina se po dlouhé roky věnovala výcviku psů, konkrétně plemene Německý ovčák. Za vzor jsem měla od útlého věku dvě úspěšné kynoložky – moji matku Zuzanu Hlávkovou a její sestru Jolanu Dvořáčkovou. U zrodu rodinné chovné stanice stál výcvik psů převážně pro služební účely, kdy byli psi odkupováni armádou pro vojenskou službu. V budoucnu bych se chtěla věnovat služební kynologii v oboru specializované činnosti vyhledávání omamných a psychotropních látek.

Ve své práci poukazuji na nejvíce využívaná služební plemena, přičemž se zaměřuji jednak na jejich historii, anatomii, výcvik, výkonnostní zkoušky, výcviková střediska, na využití služebních plemen u obecní policie a Policie ČR, sportovní aktivity, na interakci mezi psovodem a psem a v neposlední řadě také na využitelnost služebních psů v jednotlivých regionech u obecní policie a u Policie ČR. Ve své práci se zaměřuji na zdravotní problematiku služebních plemen, proto jsem provedla sociologický průzkum, na základě, kterého

¹ Cz-pes.cz: historie vzniku služební kynologie [online]. [cit. 28. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.cz-pes.cz/literatura-sl-kynologie-1.php>

² Hobbio.cz: 100 nejlepších citátů o psech – krásné, krátké a úžasné [online]. [cit. 28. 9. 2022]. Dostupné z: <https://hobbio.cz/citaty-o-psech/>

objektivně popisují problematiku dysplazie kyčelních kloubů (DKK), a dysplazie loketních kloubů (DLK). Velké uznání, obdiv za profesionalitu a poděkování za spolupráci na bakalářské práci náleží panu MVDr. Kučerovi z Jihlavy, který patří mezi elitní kapacitu ve svém oboru a poskytl mi důležité informace ohledně chovu těchto plemen a doporučil mi další specialisty na tuto problematiku, kterými jsou pan MVDr. Jaromír EKR z Hradce Králové a MVDr. Milan Snášil z Brna. Informace od veterinárních lékařů byly získány formou řízeného rozhovoru. Dále jsem provedla komparaci využitelnosti služebních psů u Městské policie a policie České republiky konkrétně ve městech Praha, Brno, Kladno, Havířov, Oslavany, kde jsem získala informace o celkových počtech zařazených služebních psů včetně jejich rozdělení dle typu činností a informace jaká plemena jsou využívána.

Nejvíce využívanými plemeny pro služební účely jsou právě německý ovčák a belgický ovčák, kterými se v práci zabývám podrobněji.

Významnou osobností kriminalistiky, která zastávala názor, že pes je výbornou pomocí ve službě, byl Hans Gross, který tento názor uveřejnil ve své příručce pro vyšetřující soudce, četníky, policejní úředníky. Poprvé byl termín „policejní pes“ využit v roce 1900 v belgickém Gentu, kde byli psi chováni výhradně pro služební účely policie. Theodor Rotter byl považován za zakladatele kynologie u četnictva na počátku 20. století. Věnoval se chovu a výcviku služebních psů. V díle Jaroslava Haška „Osudy dobrého vojáka Švejka“ se lze s Rotterovou postavou setkat, když je popisováno, jaké pokusy na vandrácích se služebními psy dělal. Více z historie služebních psů nalezneme v další části této práce.³

³ Právníprostor.cz: služební pes a jeho využití v policejní praxi [online]. [cit. 28. 9. 2022]. Dostupné z: [https:// www.pravniprostor.cz/clanky/trestni-pravo/sluzebni-pes-jeho-vyuziti-v-policejni-praxi](https://www.pravniprostor.cz/clanky/trestni-pravo/sluzebni-pes-jeho-vyuziti-v-policejni-praxi)

1 Historický původ psů

Vztah mezi člověkem a psem se objevil již v dávné historii. Sblížení člověka a psa bylo spatřováno již v době, kdy pes žil v divočině. Pes se zdržoval v blízkosti osídlených oblastí, kde se nacházely zbytky potravin od lidí, jimiž se živil. Postupem času dával člověku varovná znamení signalizující nebezpečí. Člověk již tehdy vnímal, že pes by mohl být v životě hodně nápomocen, a tak docházelo ke zdomácnění tohoto zvířete. Člověk si uvědomil, že pes by mohl být vhodným pomocníkem k různým činnostem, jako bylo např. střežení stáda, rybolov, lov zvěře atp. Postupem času docházelo ke šlechtění psů podle jejich užitkových vlastností, vzhledu nebo způsobu použití. Jednalo se o lovecké psy, strážní psy, pastevecké psy atp.⁴

Již na samém počátku člověk spatřoval u psa jeho mimořádné vlastnosti čichové i sluchové, cenil si jeho ostražitosti. Využil schopnost zvířete k hlídání obydlí a k ochraně majetku, pes se stal jeho pomocníkem i při lovu či hlídání dobytka. Oddanost a věrnost psa vytváří mezi ním a člověkem silné pouto, které nenalézá člověk u žádného jiného zvířete. Perský sborník náboženské nauky ve svém obsahu přiznával psovi velkou hodnotu. Ve sborníku se mj. uvádí, že pes má vyšší sílu k ochraně člověka a že jeho hlas ničí zlo.⁵

Před dvěma tisíci lety napsal Cicero: *„Jaká věrnost psa, který hlídá vše, co mu svěříme do péče. Jaká hrdinnost při obraně pána. Jaká nenávisť k protivníkovi. Jaká jemnost nosu při sledování stop, jaká lovecká náruživost. To svědčí o tom, že toto zvíře bylo stvořeno jen a jen pro užitek člověka.“*⁶

Mluvíme-li o čistokrevnosti plemene, hovoříme o tom, že má charakteristické rysy, barvu, exteriér a vlastnosti pro dané plemeno. V roce 1884 byli využíváni psi v Německu pro vojenské účely. V letech 1914 – 1918, kdy panovala válka, vlastnila armáda více jak 30 000 psů. Tito psi byli velmi dobře vycvičeni a například byli využíváni k hlídkové, strážní, sanitní či spojovací

⁴ RULC, Jiří. *Dějiny služební kynologie*. 1. vyd. Praha: CanisTR, 2010. ISBN 978-80-904210-3-5, str. 13.

⁵ Tamtéž

⁶ Tamtéž, str. 14.

službě. Za války bylo vycvičeno zhruba 10 000 psů a hlavní činností, na kterou byli psi využíváni, byla pátrací činnost. Dále sloužili k ochraně státních hranic, kde vykonávali strážní službu, pátrali, stopovali a zadržovali osoby, které se snažily nelegálně překročit státní hranice.⁷

Armády využívaly tedy v průběhu 19. století služební psy, využívání byli jako hledači raněných, zahynulých, jako strážci, ochránci, pronásledovali uprchlé osoby. Když se podíváme do historie, tak jeden z nejznámějších případů použití psa v boji se zločinem na území České republiky datujeme k roku 1899, kdy došlo k zavraždění Anežky Hružové v Polné.

Obrázek 1- Místo činu vraždy Anežky Hružové⁸

Tento případ byl velice známý, dodnes však nebyl zcela objasněn. Za tento čin byl odsouzen trestním soudem v Kutné hoře Leopold Hilsner. Příklad byl vyšetřován četnictvem a soudní komisí polenského okresního soudu. Antonín Dvořák, tehdy nájemce honiteb polenských, se svými anglickými psy Milordem a Piksem, kteří byli výteční stopaři, hledali místo činu. Po

⁷ RULC, Jiří. *Dějiny služební kynologie*. 1. vyd. Praha: CanisTR, 2010. ISBN 978-80-904210-3-5, str. 24.

⁸ DLOUHÝ, Michal. *Století četnické kriminalistiky*. Cheb: Svět křidel, 2014. ISBN: 978-80-87567-42-5, str. 235–236.

dvouhodinovém hledání pes Píks úspěšně místo činu našel, když na něm ulehl, hrabal a našel tak tělo Anežky Hrušové.⁹

V roce 1910 policejní pes vypátral pachatele pojišťovací vraždy v Hodoníně. V roce 1911 významná osobnost rytmistr Rotter vydal svoji směrnici *Výcvik a použití služebních psů*, ve které byly první pokyny k výcviku psa spolu s požadavky a schopnostmi psa, které musí mít, než nastoupí do služby. Tato směrnice obsahovala také pokyny, jak si četník-psovod má počínat před soudem.¹⁰

Vynikající vlastnosti tohoto zvířete, jako jsou výborný čich, sluch, fyzická kondice a závislost na člověku a dobře vyvinutý nervový systém, umožňovaly u psa vytvořit návyky, které byly nutné pro vykonávání služby. Nejčastější volbou služebního psa byla plemena typu ovčáckí psi, doberman, boxer, lajka atp. K hlídání stád se používalo psů i bez plemenné příslušnosti. Římský císař a český král (1316-1378) měl na svém hradě Karlštejn velký psinec, jehož cílem byl chov loveckých psů. Vznik první kynologické organizace datujeme k roku 1848, kdy vznikl tzv. „Spolek Myslivců“ v Mělníce. Rok 1898 byl rokem významným, neboť vznikl Zemský spolek chovatelů ušlechtilých psů, který zavedl tzv. Zemskou knihu rodokmenů psů a jejich jmenný rejstřík.¹¹

Na začátku tohoto století byl německý ovčák využíván jako farmářský pes, ale za doby první světové války byl ovčák nasazen také jako pes Červeného kříže při vyhledávání zraněných vojáků, kdy přenášel také vybavení pro první pomoc. Taktéž byl používán jako posel, pokládal telefonní kabely. Sloužil také jako hlídač a obránce muničních skladů.¹²

⁹ DLOUHÝ, Michal. *Století četnické kriminalistiky*. Cheb: Svět křidel, 2014. ISBN: 978-80-87567-42-5, str. 235–236.

¹⁰ DLOUHÝ, Michal. *Století četnické kriminalistiky*. Cheb: Svět křidel, 2014. ISBN: 978-80-87567-42-5, str. 237.

¹¹ RULC, Jiří. *Dějiny služební kynologie*. 1. vyd. Praha: CanisTR, 2010. ISBN 978-80-904210-3-5, str. 24.

¹² FOGLE, Bruce a Tracy MORGAN. *Německý ovčák*. 2. vyd. Praha: Cesty, 1999, ISBN80-7181-360-5, str. 74.

1.1 Začátky kynologie u obecní policie a Policie České republiky

Samotné počátky využití psovoda se psy nacházíme již v období habsburské monarchie. V této době byly našim předkům známy přednosti psa doprovázejícího svého pána při plnění služebních povinností. V průběhu 19. století armády využívaly schopnosti psů jak v samotné strážní službě, tak i při vyhledávání zraněných či zemřelých osob. Služební psi byli rovněž nasazováni při pronásledování uprchlých osob. Jako představitele a zakladatele četnické kynologie můžeme uvést jméno Theodor Rotter, který v roce 1908 navštívil v Německu kurz pro výcvik služebních psů a posléze si za vlastní prostředky zakoupil dva psy plemene německého ovčáka a učil je všemu, co je pro služebního psa nezbytné.¹³

V roce 1909 byl v Praze založen první psinec s názvem PRAGA, který se specializoval na chov čistokrevných policejních psů.¹⁴ Prvního policejního psa předvedl nadporučík Rotter. Služební pes byl využíván jako pes hlídací a také jako doprovod psovoda, dále v pátrací činnosti. Tito psi byli využíváni také k zadržení pachatelů na útěku, kdy museli umět překonat odpor zločinců. Byl kladen vysoký požadavek na naprostou ovladatelnost psa, aby nepřekročil míru nezbytnou k naplnění účelu sledovaného zákrokem.¹⁵

V roce 1910 byli dle požadavku rytmistra Rottera s povolením ministerstva zeměbrany na četnických stanicích zařazeni tři služební psi. Tehdejší četník Jiří Macháček dostal v roce 1910 povolení chovat a cvičit svého psa Rolfa, kterého cvičil dle metodiky, která byla vydána rytmistrem Rotterem. Po úspěšném výcviku strážník Macháček mohl vykonávat službu společně se svým čtyřnohým kolegou Rolfem. Jednoho dne při obchůzce na nádraží plzeňsko-budějovické trati v Písku kontroloval tento četník se svým psem muže, který nesl pytel napěchovaný peřím. Výslechem na místě zjistil skutečnost, že se jednalo o muže jménem František Zázvorka, rozeného 12. 9. 1878, kovářského pomocníka, který přenášené peří odcizil při vloupání do domu rolníka Jindřicha Berana ve

¹³ FOGLE, Bruce a Tracy MORGAN. *Německý ovčák*. 2. vyd. Praha: Cesty, 1999, ISBN 80-7181-360-5, str. 74.

¹⁴ Tamtéž

¹⁵ RULC, Jiří. *Dějiny služební kynologie*. 1. vyd. Praha: CanisTR, 2010. ISBN 978-80-904210-3-5, str. 24.

Smrkovicích a chtěl je v Písku zpeněžit. Četník tehdy vyzval pana Závorku, aby ho následoval do vlaku s tím, že bude eskortován k soudu. Když se vlak rozjel, pachatel v nestřeženém okamžiku četníka Macháčka bodl ukrytým nožem do ruky a pokusil se o útěk. Tehdy služební pes Rolf ihned vyskočil z okna jedoucího vlaku a pronásledoval pachatele, kterého zakousnul a držel ho do té doby, než přišel jeho pán, který se po zatažení nouzové brzdy dostal po chvíli z vlaku ke psovi a pachatele spoutal. Pes krátce nato přinesl svému pánovi zakrvácený nůž jako stopu, kterou pachatel po cestě vyhodil. František Závorka byl tehdy předán píseckému okresnímu soudu pro spáchání přestupku krádeže, ale zejména pro zločin násilného vztažení ruky na osobu vrchnostenskou dle trestního řádu, jejichž spáchání bylo doloženo důkazními prostředky, čili peřím a aportovaným nožem.¹⁶

1.2 Dějiny obecní policie

„Historie obecních a městských policíí je bohatá a velmi zajímavá. Od rychtářů a jejich pomocníků přes městské strážníky a policejní sbory až do současnosti, kdy se města a obce vracejí k historií prověřenému a osvědčenému systému ochrany klidu a pořádku ve svých katastroch.¹⁷ „V říjnu 1918 dochází k vytvoření samostatného čs. státu a následně k recepci právního řádu a k převzetí stávajícího správního systému včetně rakouské organizace státních policejních úřadů, četnictva a komunální policie. Komunální policie pak mohla být zřizována jednotlivými obcemi, přičemž náklady na její činnost byly hrazeny z rozpočtu dané obce.“¹⁸

Význam činností obce byl zákonem řazen do jejich samostatné působnosti. V roce 1936 na základě nařízení vlády bylo možné využít členy obecní stráže pro plnění úkolů místních záležitostí a udržení veřejného pořádku a bezpečnosti. V těchto případech náležela členům obecní stráže bezpečnosti stejná práva a také povinnosti jako členům policejních bezpečnostních sborů.

¹⁶ DLOUHÝ, Michal. *Případy z pátrací služby*. 1. vyd. Praha: Pragoline, 2002, ISBN: 80-86546-04-7, str. 10.

¹⁷ MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny obecních policíí I*. 1. vyd. Praha: Police history, 2004, ISBN 80-86477-26-6, str. 5.

¹⁸ MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny obecních policíí I*. 1. vyd. Praha: Police history, 2004, ISBN 80-86477-26-6, str. 68.

Obcím dával možnost volně ustanovovat a nařizovat různá opatření zákon, který upravoval obecní zřízení v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Tento zákon umožnil obcím činit ku prospěchu obce ta opatření, která bylo možné provést vlastními silami. K hlavním úkolům obce patřilo zejména přihlížet na bezpečnost osob a jmění, péče o zachování místních silnic, cest, mostů, plynulost jízdy na silnicích a vodách, konat mravnostní dohled apod. Vysoké postavení náleželo starostovi obce, který držel ruku nad místní policií. Obec vybírala strážníky z občanů obce, kdy strážníci vykonávali činnost nařízenou starostou.¹⁹

Městská policie obecně vznikala na začátku 90. let, bylo to období prvních svobodných voleb do parlamentu i do městského zastupitelstva. Zákon o obecní policii schválil Parlament ČR už v roce 1991, ale účinnost nabyl až 11. května 1992. To je datum, které si také letos připomeneme na Staroměstském náměstí jako okamžik vzniku Městské policie Praha.²⁰

Významným předpisem pro obecní policii se stal Zákon o obecní policii č. 553/1991 Sb., který byl přijat dne 6. 12. 1991 a v platnost vešel od ledna 1992. Obecní policie mohla vykonávat svou činnost po vydání vyhlášky MV ČR č.129 ze dne 3. 4. 1992, která odbornou způsobilost strážníků regulovala.

1.3 Dějiny Police České republiky

Síť policejních úřadů nebyla tak rozsáhlá za bývalé monarchie. Důvodem bylo to, že výkon policie spadal do působnosti obce. Dříve byla policie dislokována na policejní ředitelství Praha a Brno, dále policejní komisařství Plzeň a moravská Ostrava, pohraniční policejní komisařství Podmokly (dnes součást Děčína), Cheb a Bohumín. Krajské ředitelství v Praze disponovalo pouze uniformovanou policií. V jiných krajích vykonávali bezpečnostní službu členové obecních policejních sborů. V čele policejních úřadů stáli vysokoškolští úředníci s právnickým zaměřením nebo správci policejních komisařství. V tehdejší době působily sbory neuniformované strážce bezpečnosti (SNSB) a v Praze sbor uniformované strážce bezpečnosti (SUSB). Státní policejní úřady byly na stejné

¹⁹ MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny obecních policií I.* 1. vyd. Praha: Police history, 2004, ISBN 80-86477-26-6, str. 41.

²⁰ *Praha.eu: před 15 lety vznikla městská policie* [online]. [cit. 2. 10. 2022]. Dostupné z: https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/zivot_v_praze/bezpecnost/pred_15_lety_vznikla_mestska_policie_v_praze.html

úrovni jako okresní úřady. Zemskému prezidentovi byla podřízena policejní ředitelství a okresnímu hejtmanovi policejní komisařství. MV pak tyto úřady podléhaly. Rozsah působnosti byl dán vyhláškami pro jednotlivé úřady. Místní působnost spadala do působnosti obce. V Praze, kde byl větší, se obvod dělil na okresy s okresními policejními komisařstvími. Do přehledu činností v působnosti policejních úřadů patřilo zachování veřejné bezpečnosti, pořádku a pokoje, evidence obyvatelstva, spolkové, tiskové a shromažďovací záležitosti, bezpečnost osob a majetku, služba dopravní, zbrojní, mravnostní a čelední záležitosti apod. Početní personál uniformované stráže pražského policejního ředitelství postupně narůstal. V roce 1928 působilo 2272 mužů uniformované stráže.²¹

K 15. červenci 1991 datujeme vznik Policie České republiky. Dne 21. června 1991 Česká národní banka schválila zákon 283/1991 Sb., o Policii České republiky, na jehož základě vznikla Policie České republiky. Policie ČR vznikla z dosavadních českých složek Sboru národní bezpečnosti (SNB) a stala se všeobecným bezpečnostním sborem České republiky. Stejně tak již o více než čtyři měsíce dříve vznikl ze slovenských složek SNB Policejní sbor Slovenské republiky, který na Slovensku plnil obdobné úkoly jako v České republice Policie ČR. Kromě těchto sborů fungovaly v Československu ještě federální bezpečnostní složky, z nichž nejdůležitějším byl Sbor národní bezpečnosti, který se vznikem Policie ČR stal sborem výlučně federálním. Dnem 27. srpna 1991 byl přeměněn na Federální policejní sbor. O policejní úkoly se v Československu dělily především uvedené tři sbory. Při svém vzniku Policie ČR disponovala správní službou, zabývající se především agendou občanských a zbrojních průkazů, službou pořádkové policie, službou dopravní policie, službou kriminální policie, službou ochrany ekonomických zájmů, službou ochrany ústavních činitelů, kriminalisticko-technickou a expertizní službou a vyšetřovací službou. Po rozdělení Československa dnem 1. ledna 1993 převzala Policie ČR i agendu zrušeného Federálního policejního sboru. Tak byla rozšířena působnost služby kriminální policie, služby ochrany ekonomických zájmů (protikorupční služby), kriminalisticko-technické a expertizní služby, vyšetřovací a ochranné služby.

²¹ MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny obecních policií I.* 1. vyd. Praha: Police history, 2004, ISBN 80-86477-26-6, str. 21–22,

Novými službami, převzatými od federální policie, se stala letecká služba, služba rychlého nasazení a služba cizinecké a pohraniční policie.²²

²² *Policie.cz: 30 let Policie České republiky* [online]. [cit. 2. 10. 2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/30-let-policie-ceske-republiky.aspx>

2 Současný chov nejlepších plemen

Německý ovčák

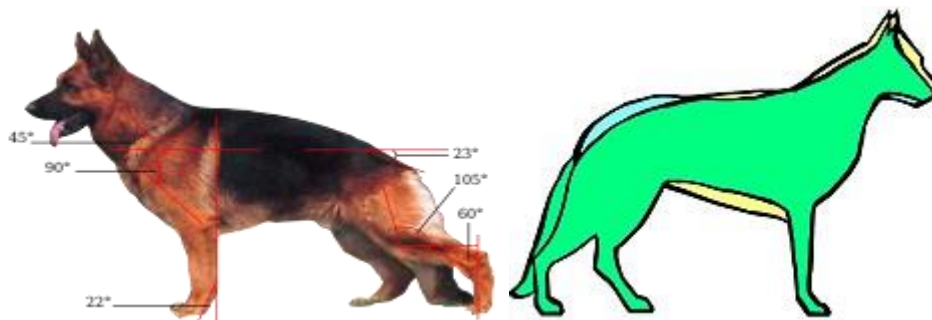
Německý ovčák (v překladu deutsche Schafäerhund) je německé psí plemeno, které je nejrozšířenější na světě a pro služební účely nejvíce využíváno. Je kladně hodnocen i s ohledem na jeho vysokou inteligenci. Pro svou všestrannost bývá využíván v mnoha odvětvích kynologie. Toto plemeno vzniklo v 19. století v Německu. Ovčáčtí psi byli spatřováni již v dřívějších dobách, ale později vyvstal požadavek na sjednocení exteriéru. Za šlechtění a rozvoj tohoto plemene nese zásluhu představitel Max Emil Friedrich von Stephanitz, který propagoval tyto psy mezi vojáky a policií a se svým spolupracovníkem Arthurem Meyerem sepsal první standard, který byl schválen roku 1899, načež se začal německý ovčák rozšiřovat i do ČR, kde je často znám pod zkráceným označením vlčák či NO.²³

Roku 1955 byl uznán též mezinárodní kynologickou federací. Německý ovčák je známý pro svou věrnost, oddanost, vyrovnanou povahu a vysokou inteligenci. Je vhodný i do rodin s dětmi a s ostatními psy a dalšími domácími zvířaty vychází bez potíží. Základní výcvik a výchova jsou nutností, rovněž dostatek pohybu a aktivity. Chov německých ovčáků má v Německu dlouhou tradici.

V roce 1891 skupina obdivovatelů hrubých a neuhlazených psů založila společnost s názvem Phylax, která dostala jméno podle řeckého slova phylaxis, v českém překladu to znamená hlídání, střežení. Sjednotit rozmanitou sbírku německých ovčáků bylo účelem této organizace. Friedrich von Stephanitz, byl považován za hlavní osobnost v úsilí o ustanovení německého ovčáka jako samostatného plemene. První němečtí ovčáci byli kolem roku 1906 dovezeni do Ameriky bohatými chovateli.²⁴

²³ RULC, Jiří. *Dějiny služební kynologie*. 1. vyd. Praha: CanisTR, 2010. ISBN 978-80-904210-3-5, str. 29–30.

²⁴ SAMMS, Susan. *Německý ovčák*. Praha: Fortuna Print, 2000. ISBN: 80-86144-52-6, str. 10–12.

Obrázek 2- Současný výstavný postoj s doporučenými úhly²⁵

Obrázek 3- Dřívější výstavný postoj s doporučenými úhly²⁶

Mezi stěžejní vlastnosti tohoto plemene můžeme zařadit ovladatelnost, věrnost, odvahu, bojovnost. Jedná se o všestranné plemeno, které je hojně využíváno pro hlídání, ochranu či službu. Toto temperamentní plemeno vyžaduje mnoho pohybu, je rovněž vhodné k dětem a ke zvířatům.²⁷

Co se vzhledu týče, jsou němečtí ovčáci středně velcí, mohutnější stavby těla. Tělo má obdélníkový formát a je dobře osvalené. „Hmotnost je v rozmezí 32-38 kg. Výška v kohoutku 55-65 cm. Obvod krku je 50-70cm. Délka hřbetu mezi 65 a 75 cm.“²⁸ Celkový vzhled německého ovčáka lze charakterizovat tak, že se jedná o středně velké plemeno s mírně protáhlým a dobře osvaleným tělem a s pevnou celkovou strukturou.

„Značný rozdíl v exteriéru lze pozorovat mezi evropskými a americkými německými ovčáky. Američtí němečtí ovčáci jsou chováni čistě pro vzhled. Oproti evropským německým ovčákům jsou větší, mají větší hmotnost, mají extrémně zaúhlené končetiny a nemusí svůj temperament prokazovat při žádných zkouškách, takže se liší i povahově. Běžně se rozlišují dvě linie: exteriérová a pracovní. Zatímco exteriérová se soustředí více na vzhled, který odpovídá standardu, pracovní jedinci jsou povahovými vlastnostmi vhodnější pro práci. Jedinci z první linie mívají zkosenější zad, jasnější barvy a zřetelné ohraničení například sedla, též jsou povahově mírnější. Kritiku za chovatelský

²⁵ Cs.wikipedia.org: německý ovčák [online]. [cit. 4. 2. 2022]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/N%C4%9Bmeck%C3%BD_ov%C4%8D%C3%A1k

²⁶ Tamtéž

²⁷ Pesweb.cz: německý ovčák. [online]. [cit. 28. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.pesweb.cz/cz/nemecky-ovcak>

²⁸ Welovedogs.cz: tabulka velikosti. [online]. [cit. 28. 9. 2022]. Dostupné z: [https://www.welovedogs.cz/cs/tabulka-velikosti\(online\)](https://www.welovedogs.cz/cs/tabulka-velikosti(online))

program německých ovčáků si vysloužil například anglický Kennel Club, jelikož podporoval nepřiměřeně zkosenou zád' a nezdravé postavení zadních končetin. V reakci na to v roce 2010 KC vydal stanovisko, podle kterého měli být nezdraví jedinci z výstavních kruhů rovnou vyloučeni.“²⁹

Belgický ovčák

Využívaným plemenem je dále belgický ovčák. Již kolem roku 1650 se v Evropě začala vyskytovat ovčácká plemena, která byla exteriérově podobná belgickým ovčákům. Jednalo se o psy střední postavy, měli osvalené tělo a byli to velmi dobří a pracovití psi, kteří byli odolní a přizpůsobeni náročným podmínkám. V roce 1891 došlo k významné události. Skupina lidí, která vlastnila ovčácké psy, vytvořila v Bruselu spolek pro čistokrevný chov tamějších psů pod názvem "Club du chien de berger belge". Tento klub je od svého založení až podnes registrován.³⁰

Na konci 19. století bylo v Belgii množství psů hlídajících stáda, jejichž typ i barva srsti byly značně rozdílné. Aby se do tohoto stavu vnesl určitý řád, náruživí milovníci psů se sdružili a nechali se přesvědčit profesorem A. Reulem z Veterinární školy v Cureghemu, kterého lze považovat za skutečného průkopníka a zakladatele tohoto plemene. Plemeno se tvořilo oficiálně v letech 1891 až 1897. Dne 29. září 1891 vznikl v Bruselu "Klub belgického ovčáka" a ve stejném roce (15. listopadu) profesor A. Reul zorganizoval v Cureghemu setkání 117 psů, což pomohlo písemně podchytit základní stav a byl proveden výběr nejlepších jedinců.

Belgický ovčák je velmi pracovitě plemeno, které vyžaduje každodenní aktivitu. Je ostražitý a připravený vždy k akci. Jedná se o vynikající hlídací plemeno. Má žádoucí vlastnosti a kvality ovčáckého psa, hlídače a samozřejmě i služebního psa. Je klidné a zároveň odvážné povahy.³¹

²⁹ Cs.wikipedia.org: německý ovčák [online]. [cit. 4. 2. 2022]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/N%C4%9Bmeck%C3%BD_ov%C4%8D%C3%A1k

³⁰ Kchbo.com: standard belgického ovčáka [online]. [cit. 2. 10. 2022]. Dostupné z: http://www.kchbo.com/?Plemena:Standard_belgick%26eacute%3Bho_ov%E8%26aacute%3Bka

³¹ Tamtéž.

Kohoutková výška belgického ovčáka je udávána u psů 62 cm, u fen 58 cm. Hmotnost u psů činí 25-30 kg, u fen 20-25 kg. Délka trupu je udávána 62 cm. Délka tlamy 12,5-13 cm.³²

Charakteristickou povahu musí každý chovný pes prokázat na tzv. bonitační zkoušce³³, pořádané oficiálním zastřešujícím klubem.

Nejstarší chovatelský klub je **The Kennel Club** ve Spojeném království, jehož zakladatelem je Sewalis Shirley. Tento klub byl založen 4. 4. 1873. Mezi jeho hlavní činnosti patří dohlížení na kynologické aktivity, na výstavy, mj. dohlíží na sportovní činnost agility a na pracovní zkoušky. Jedná se o největší organizaci ve Velké Británii, která se věnuje zdraví a výcviku psů. Jejím cílem je též zajistit, aby psi žili zdravý a šťastný život se zodpovědnými majiteli. Tato organizace provozuje největší databázi psů s rodokmenem ve Spojeném království a registr aktivit kříženců.³⁴

2.1 Požadavky psovoda a kritéria pro jejich hodnocení

Odborná příprava a výcvik strážníků-psovodů se služebními psy se provádí na základě žádosti obce, přičemž se toto ověření provádí na základě Závazného pokynu policejního prezidenta (ZPP) č. 43/2003.

Zajištění výcviku

Odborná příprava a výcvik strážníků-psovodů se psy se provádí na základě žádosti obce, jsou stanoveny učební osnovy a výcvik probíhá ve výcvikových střediscích psovodů a služebních psů odboru služební kynologie a hipologie Policejního prezidia České republiky.³⁵

Zkouška z odborné způsobilosti psovodů

³² *Kchbo.com: standard belgického ovčáka* [online]. [cit. 2. 10. 2022]. Dostupné z: http://www.kchbo.com/?Plemena:Standard_belgick%26eacute%3Bho_ov%E8%26aacute%3Bka

³³ Bonitace je nesoutěžní ohodnocení daného jedince. Rozhodčí hodnotí u psa či feny exteriér a povahu, které jsou charakteristické pro dané plemeno. Bonitace je povinnou podmínkou pro zařazení jedince do chovu. Pro účast na výstavách a zkouškách není bonitace nutná.

³⁴ *Thekennelclub.org.uk: german shepherd dog* [online]. [cit. 4. 10. 2022]. Dostupné z: <https://www.thekennelclub.org.uk/breed-standards/pastoral/german-shepherd-dog/>

³⁵ ZPPP č. 43/2003, čl. 1 odst. 6.

Zkouška z odborné způsobilosti psovodů se koná ve výcvikovém středisku odboru služební kynologie a hipologie nebo v kynologickém zařízení mimo policii na závěr kurzu. Celková délka kurzu činí šest týdnů a je určen pro psovody-začátečníky. Kratší doba kurzu v délce dva týdny je určena pro psovody, kteří již u ozbrojených složek činnost vykonávali. Nejkratší termín kurzu v délce jednoho týdne je určen ke zvýšení výcvikové kondice psa a k obhajobě kategorie. Samotná zkouška z odborné způsobilosti znalostí psovoda se provádí formou ústní zkoušky. Soubor otázek se skládá z teorie výcviku, z poslušnosti a obrany, dále z teorie nervové činnosti, zdravotvědy psa a z taktiky použití psa. Ústní zkouška je vykonávána před tříčlennou zkušební komisí, které předsedá vedoucí výcvikového střediska odboru služební kynologie a hipologie, jeho zástupce, instruktor a metodik výcviku služebních zvířat odboru služební kynologie a hipologie nebo vedoucí skupiny služební kynologie správy kraje. Jestliže psovod vykoná úspěšně absolventskou zkoušku kurzu a ústní závěrečnou zkoušku, vystaví komise psovodovi potvrzení.³⁶

Ověřování způsobilosti psa

Způsobilost psa je ověřována v závěru všech druhů kurzů ve výcvikovém středisku odboru služební kynologie a hipologie nebo v kynologickém zařízení mimo policii. Toto přezkoušení ověřuje zkušební komisař dle požadavků aplikovaných na potřeby obecní policie. Pes, který vykonává zkoušku, musí dosáhnout věku 14 měsíců a musí být opatřen hladkým obojkem, krátkým vodítkem a drátěným náhubkem. K úspěšnému vykonání zkoušky je zapotřebí, aby pes získal v obou disciplínách nejméně 70 % bodů a v obraně 210 bodů. O způsobilosti psa vystaví zkušební komisař osvědčení. Toto osvědčení má platnost dva roky, přičemž před uplynutím této lhůty je potřeba způsobilost psa opět ověřit.³⁷

Učební osnova výuky psovoda u obecní policie

V učebním plánu je zahrnuta teorie výcviku psa. Obsahuje pět hodin teorie zaměřené na na přivolání psa, ovladatelnost na vodítku, aport, vysílání

³⁶ ZPPP č, 43/2003, čl. 3.

³⁷ ZPPP č, 43/2003, čl. 4.

psa vpřed, štěkání na povel, odložení psa, skok přes překážky, chůze po žebříku s kladinou, prolézání můstku, klid při střelbě. Další částí jsou obranné práce, kde je časová dotace šest hodin, v této sekci je zaměřeno na průzkum terénu, průzkum objektu, označení ukryté osoby (vyštěkání), osobní prohlídka, doprovod, strážní služba za pohybu a na místě (avizace), obrana psovoda, likvidace výtržnosti, zákroky v místnosti, hladké zadržení (zlobivost, zákus, hadr, pešek), zadržení s protiútokem, pouštění na povel. Další část je zaměřena na teorii nervové činnosti a na zdravotní péči psa s časovou dotací dvě hodiny, na reflexní činnosti jsou též vymezeny dvě hodiny, stejně jako ustájení, ošetřování, výživa psa, cizopasnici a příznaky nemocí mají rovněž časovou dotaci dvou hodin a zrovna tak taktika použití služebního psa.³⁸

Do učebního plánu psovoda strážníka řadíme například poslušnost psa, kdy se hodnotí přivolání psa, ovladatelnost psa na vodítku (vodění, obraty za pohybu, povely sedni, vstaň), aport, vysílání psa vpřed, štěkání na povel, odložení psa, skok přes překážky, chůze po žebříku s kladinou, prolézání můstku, klid po střelbě. Z obranné práce se provádí výklad a ukázka a patří sem průzkum terénu, označení (vyštěkání) ukryté osoby, osobní prohlídka, doprovod, strážní služba za pohybu a na místě (tzv. avizace), obrana psovoda, likvidace výtržnosti, zákroky v místnosti, hladké zadržení, čímž se myslí např.: zlobivost, zákus, hadr, pešek, zadržení s protiútokem, pouštění na povel.

Po stránce teoretické se provádí také taková výuka (výklad na učebně), při níž by měl psovod získat znalosti typu: úloha psovoda v procesu výcviku, vlastnosti psovoda, psovod jako komplexní podmět, základní metody výcviku, formy odměn a jejich správné používání při výcviku, nejčastější chyby psovoda při výcviku.³⁹

Hodnocení cviků poslušnosti

Vybrané cviky poslušnosti jsou rozděleny celkem do deseti cviků, kdy za každý tento vykonaný cvik může být uděleno maximálně deset bodů. Mezi

³⁸ ZPPP č. 40/2003, čl. 4, příloha č. 2.

³⁹ LACEK, Martin. *Právní aspekty využití služebního psa v ozbrojených složkách*. Brno, 2009. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, právnická fakulta, katedra správní vědy a správního práva. Vedoucí práce JUDr. Jurníková, Ph.D.

základní a jako prvně prověřovaný cvik řadíme přivolání psa. Tento cvik probíhá tak, že psovod dá psovi povel *volno*, pes není u psovoda, pobíhá si a následně psovod psa přivolá a pes musí na povel přijít, psovod užije povel *k noze* a pes si sedne u nohy. Dále se hodnotí ovladatelnost psa u nohy. Rozumíme tím chůzi, obraty za pochodu nebo na místě, např. vlevo, vpravo, čelem vzad. Pes se obrací stejně jako psovod. Kromě tohoto cviku pes musí plně ovládat i jiné cviky jako *sedni, lehni, vstaň*.⁴⁰

Dalším hodnotícím cvikem je aport volný. Psovod odhodí činku z místa, užije povel *aport* a pes má přinést tuto činku. Hodnotí se dále cvik vysílání psa vpřed. Provádí se tak, že psovod za pochodu psovi dá povel *vpřed* a pes běží dopředu několik metrů a poté psovod na základě pokynu zkušebního komisaře dá psovi povel k ulehnutí. Pes si má lehnout a zůstat na místě. Psovod přichází ke psu. Jako další cvik k ověření patří štěkání psa na povel. Pes sedí u nohy psovoda, když ten mu dá povel *štěkej*, má pes začít štěkat. Zkoumá se i cvik odložení psa. Psovod jde spolu se psem, načež odloží psa povel a pes musí zůstat na místě, psovod jde dál na vzdálenost kolem 20 metrů, zastaví se, pes ho vidí a stále musí zůstat na svém místě. Poté psovod může užít povel například *ke mně* nebo může zpět dojít ke psu.

Dalším hodnotícím cvikem je skok psa přes překážku 1 m vysokou. Pes na základě povelu psovoda překážku přeskóčí tam a zpět. Pes je dále přezkoušen z překonání kladiny, ze zdolání žebříku s kladinou, z prolézání můstku nebo rourou, též je testován na klid psa po střelbě.⁴¹

Hodnocení cviků obrany

Mezi hodnotící cviky obrany patří například průzkum terénu, kdy pes tento cvik předvádí s nasazeným náhubkem. Psovod vysílá psa střídavě na různé strany v prostoru 60 x 30 m. Prostor pes musí propátrat pečlivě. Tento průzkum terénu je prováděn za účelem nalezení a označení ukryté osoby. Osoba se

⁴⁰ LACEK, Martin. *Právní aspekty využití služebního psa v ozbrojených složkách*. Brno, 2009. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, právnická fakulta, katedra správní vědy a správního práva. Vedoucí práce JUDr. Jurníková, Ph.D.

⁴¹ Tamtéž

skrývá za tzv. plentou a pes při jejím nalezení osobu vyštěkává a čeká na příchod psovoda, který mu dá další povel.

Dalším cvikem je osobní prohlídka, kdy psovod prohlíží osobu, pes leží vedle a sleduje celou situaci, pokud osoba zaútočí na psovoda, pes na tuto osobu zaútočí. Hodnotí se také zadržení osoby, které probíhá tak, že pes je upoután na vodítko, chodí u levé nohy psovoda a sleduje neustále osobu, jestliže dojde k útěku osoby či k napadení psovoda, pes má zaútočit. Hodnotí se dále cvik vyhledání a označení nalezené osoby, průzkum terénu.

Služební pes je dále prověřován ze cviku likvidace výtržnosti, který spočívá v tom, že pes neustále sleduje osoby, které dělají nepořádek či provádí výtržnosti. Pes má náhubek, jestliže dojde k tomu, že někdo zaútočí na psovoda, pes musí psovoda aktivně bránit. Jestliže se útočník bude snažit z místa utéci, musí mu pes v útěku zabránit. Pokud je psovod napadán útočníkem, pes brání či blokuje výtržníka údery náhubkem včetně předních končetin. Posuzuje se i samotná obrana psovoda, kdy pes již náhubek nemá, je na vodítku a jestliže někdo zaútočí na psovoda, pes rovněž musí zaútočit.

Hodnotí se také činnost služebního psa v noci. Jestliže pes zpozoruje, ucítí přítomnost jiné osoby, musí psovoda upozornit tiše. Pes nesmí ihned po zjištění štěkat nebo vrčet. Mezi další činnosti, jež jsou hodnoceny, patří tzv. hladké zadržení. Jestliže dá psovod psovi povel, měl by vyběhnout za prchající osobou, dostihnout ji a následně ji zákusem zadržet do doby, než přiběhne psovod.⁴²

Dalším hodnoceným cvikem je zákrok v místnosti. Provádí se tak, že psovod vstoupí do místnosti a pakliže se pokusí útočník zaútočit na psovoda, pes ho musí ihned zneškodnit. Pes nesmí mít bázlivý. Hodnotí se také disciplína zadržení pachatele s jeho protiútokem. Probíhá tak, že pachatel, který je vzdálen od psovoda, se snaží výhružnými gesty psa od zákusu odradit. Psovod vypustí psa ve vzdálenosti sta metrů od pachatele. Pes od pachatele dostane údery, například koženým obuškem. Pes nesmí pachatele pustit bez povelu psovoda a

⁴² LACEK, Martin. *Právní aspekty využití služebního psa v ozbrojených složkách*. Brno, 2009. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, právnická fakulta, katedra správní vědy a správního práva. Vedoucí práce JUDr. Jurníková, Ph.D.

nesmí utéci, být bázlivý. Psovod následně psa dojde a dá mu povel k upuštění zákusu.⁴³

2.2 Druhy výkonnostních zkoušek

Důležitou součástí výcviku je rovněž skládání zkoušek dle národního a mezinárodního zkušebního řádu („**NZŘ**, **MZŘ**“). Lze je rozdělit na základní, všestranné a speciální. Níže jsou podrobně popsány druhy zkoušek.

Dle NZŘ rozlišujeme tyto druhy zkoušek:

- a) Zkouška základní ovladatelnosti – ZZO.
- b) Zkouška poslušnosti v rozmezí prvního až třetího stupně – ZZO 1-3.
- c) Zkouška základního minima-ZM.
- d) Zkouška všestranného výcviku v rozmezí prvního a třetího stupně-ZVV 1-3.
- e) Zkouška psa stopaře v rozmezí prvního a druhého stupně ZPS 1-2.
- f) Zkouška psa obránáře v rozmezí prvního a druhého stupně – ZPO 1-2.
- g) Zkouška základního minima malých plemen- ZMMP.
- h) Zkouška psa malých plemen v rozmezí prvního a třetího stupně ZMP 1-3.
- i) Zkouška psa malých plemen-obránáře – ZMPO.

Dle MZŘ rozdělujeme zkoušky následovně.

- a) Zkouška doprovodného psa – BH.
- b) Zkouška chovné způsobilosti – IPO ZTP.

MZŘ pro pracovní psy

- a) předzkouška – IPO-VO.
- b) Mezinárodní zkouška pro pracovní psy v rozmezí prvního a třetího stupně – IPO 1-3.
- c) Zkouška stopařská v rozmezí prvního a třetího stupně – FPr1-3

⁴³ LACEK, Martin. *Právní aspekty využití služebního psa v ozbrojených složkách*. Brno, 2009. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, právnická fakulta, katedra správní vědy a správního práva. Vedoucí práce JUDr. Jurníková, Ph.D.

-
- d) Zkouška psa stopaře v rozmezí prvního a druhého stupně – FH 1-2.
 - e) Mezinárodní stopařská zkouška – IPO FH.
 - f) Zkouška vyhledávací v rozmezí prvního a třetího stupně StPr 1-3.
 - g) Zkouška pracovní upotřebitelnosti v rozmezí prvního a třetího stupně APr 1-3.
 - h) Zkouška poslušnosti v rozmezí prvního a třetího stupně – UPr 1-3.
 - i) Zkouška obranářská v rozmezí prvního a třetího stupně SPr 1-3.⁴⁴

2.3 Výcviková střediska a kurzy

V roce 1925 byl za účelem zkvalitnění chovu a výcviku služebních psů zakoupen a zřízen v Pyšelích u Prahy Ústav pro chov a výcvik služebních psů četnictva a jako cvičitel byl ustanoven vrchní strážmistr Adolf Horák.

„Další důležitou součástí Odboru služební kynologie a hipologie jsou výcviková střediska. Nestačí jen psy odchovat, ale psovodi se musí se psy připravovat k plnění důležitých úkolů. K tomuto účelu jsou určena výcviková střediska. Výcviková střediska se dělí na střediska s všestranným výcvikem a speciálním výcvikem. Všestranný výcvik se dělí na disciplíny: pachové práce, poslušnost a obranné práce. Speciální výcvik se soustředí na speciální pachové činnosti, kdy je pes cvičen k vyhledání a detekci určitých látek – metoda pachové identifikace, vyhledání drog a omamných látek, vyhledání výbušnin a nástražných výbušných systémů, vyhledání zbraní, vyhledání lidských ostatků, detekci akceleračních, vyhledání osob v dopravních prostředcích. Psovodi v jednotlivých typech kurzů absolvují výcvik v délce 14 dnů až 20 týdnů.“⁴⁵

Výcvik a vzdělávání

Strážník obecní policie se musí se psem, kterého chce mít jako služebního, podrobit ověření způsobilosti psa. Toto ověření provádí Policie České republiky. Ověření způsobilosti je prováděno na základě pokynu policejního prezidenta č. 145/2014, kterým se řídí činnost služební kynologie.

⁴⁴ *Spokojenyypes.cz: sportovní kynologie – přehled zkoušek* [online]. [cit. 4. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.spokojenyypes.cz/sportovni-kynologie-prehled-zkousek/>

⁴⁵ *Policie.cz: odbor služební kynologie a hipologie* [online]. [cit. 9.5.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/odbor-sluzebni-kynologie-a-hipologie-904727.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>

Vzdělávací kurzy:

- 1) Základní kurz pro psovody základních PKČ⁴⁶ („Kurz Z“), který je určený pro přípravu policisty k výkonu funkce psovoda a získání odborné způsobilosti k výkonu funkce psovoda základních PKČ, do tohoto kurzu smí být vyslán pouze policista, který má ukončenou základní odbornou přípravu.
- 2) Základní kurz pro psovody speciálních PKČ (dále jen kurz ZPL), který je určený pro přípravu psovoda k získání odborné způsobilosti k výkonu funkce psovoda speciálních PKČ, do tohoto kurzu smí být zařazen pouze psovod, který má minimální praxi tři roky ve výkonu funkce psovoda základních PKČ.
- 3) Základní kurz pro psovody odborných KTČ-MPI (dále jen kurz ZMPI), určený pro přípravu psovoda k získání odborné způsobilosti k výkonu funkce psovoda, který má praxi ve výkonu funkce psovoda minimálně tři roky. Rozsah vzdělávacích kurzů Z- činí 16 týdnů, ZPL- 5 týdnů, ZMPI-5 týdnů. Strážník obecní policie je oprávněn použít psa pouze jako donucovací prostředek, proto zkouška obsahuje pouze přezkoušení cviků poslušnosti a obrany.⁴⁷

Výcviková střediska PČR

Obrázek 4- Výcvik služebních psů v Ústavu pro chov a výcvik služebních psů četnictva v Pyšelicích⁴⁸

⁴⁶ Policejní kynologická činnost

⁴⁷ Pokyn ředitele pořádkové služby č. 45/2014, kterým se podrobněji upravuje činnost služební kynologie, čl. 6.

⁴⁸ DLOUHÝ, Michal. *Století četnické kriminalistiky*. Cheb: Svět křídel, 2014. ISBN: 978-80-87567-42-5, str. 235–236.

Výcvikové středisko služebních psů Býchory

Výcvikové středisko Býchory patří mezi nejstarší výcviková policejní střediska, které bylo zřízeno v roce 1952. Zřízením tohoto nového výcvikového střediska zaniklo středisko v Pýšelích. V roce 1958, když se dobudovalo středisko, byl u vstupu do objektu postaven na památku obnovený kámen, jako připomínku pro věrnou službu psa člověku, na kterém je nápis „*Na paměť věrných služeb psa ARCA, zastřeleného při poskytování pomoci svému vůdci v Kolerově 2. VIII. 1931*“. Tento památník zdůrazňující věrnost zvířete svému pánu byl postaven Sportovním klubem pro policejní a ušlechtilé psy v Praze a Spolkem k ochraně zvířat v Československé republice. V tomto středisku je prováděn výcvik psů k všestrannému využití jak pro hlídkovou, tak výjezdovou službu. Pokud pes splní všechny podmínky přezkoušení, je pes zařazen do kategorie hlídkového či pátracího psa.“

Výcvikové středisko služebních psů Dobrotice

V letech 1993-1994 bylo toto výcvikové středisko vybudováno z bývalé školní pohraniční roty, kdy se toto výcvikové středisko nachází ve Zlínském kraji v blízkosti města Holešov ve směru na Bystřici pod Hostýnem. V roce 1994 byl zahájen v tomto středisku první výcvikový kurs psovodů se služebními psy. V tomto středisku probíhá výcvik služebních psů Policie České republiky a psovodů, kde je prováděná odborná příprava. Výcvikové středisko Dobrotice disponuje kapacitou 80 kotců pro služební psy a má celostátní působnost. V tomto středisku probíhá také výcvik služebních psů a psovodů obecních (městských) policií a vězeňské služby na základě mezirezortních dohod. V tomto středisku je prováděn výcvik psů k všestrannému využití jak pro hlídkovou, tak výjezdovou službu. Pokud pes splní všechny podmínky přezkoušení, je pes zařazen do kategorie hlídkového či pátracího psa.“ V tomto středisku se i připravují služební psi pro speciální činnosti, a to k vyhledávání osob v dopravních prostředcích, kdy tyto psi jsou následně jako specialisté využíváni u služby cizinecké policie.

Výcvikové středisko služebních psů Plzeň – Bílá Hora

Na konci šedesátých let vzniklo Výcvikové středisko Plzeň-Bílá Hora, které bylo určeno pro výcvik služebních psů pro ozbrojenou ochranu železnic, později železniční policie. Toto středisko je situováno v oblasti bolevických rybníků, na břehu řeky Berounky na předměstí města Plzně. V tomto středisku probíhá výcvik psů určených pro pachovou identifikaci, kdy se zde nachází i cvičná kóje pro metodu pachové identifikace. Ve středisku se nachází také sklad, ve které jsou uloženy pachové konzervy, sterilizátory a další pomůcky určené k výcviku psů pro tuto speciální činnost. Nyní v tomto středisku probíhá také výcvik a výchova mladých služebních psů v případě potřeby pro jednotlivé útvary Policie České republiky.⁴⁹

⁴⁹ *Policie.cz: odbor služební kynologie a hipologie* [online]. [cit. 9.5.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/odbor-sluzebni-kynologie-a-hipologie-904727.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>

3 Využití služebního psa u Policie České republiky a obecní policie

3.1 Využití služebního psa u obecní policie

Útvar psovodů je výkonným útvarům městské policie, který organizuje odborný výcvik služebních psů a jejich využívání při výkonu pracovní činnosti strážníků. Součástí útvaru MP v Praze je i záchranná jednotka určená k nasazení při záchranných pracích. Mezi hlavní činnosti se řadí především zajišťování veřejného pořádku, kontrola rizikových lokalit a objektů, jako jsou např. opuštěné budovy, nádraží, v Praze i stanice metra, kontrola zahrádkářských a chráněných území. Záchranná kynologická skupina MP se specializuje na sutinové vyhledávání zasypaných osob a také plošné vyhledávání osob ztracených nebo osob, po kterých se pátrá.⁵⁰

Úkoly a oprávnění obecní policie

Mezi úkoly obecní policie patří zabezpečování veřejného pořádku v rámci působnosti obce i další úkoly, pokud tak stanovuje zákon o obecní policii nebo zvláštní zákon. Obecní policie při své činnosti dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití, přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, přispívá v rozsahu stanovené zákonem o obecní policii nebo jiných zákonů k bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích, odhaluje přestupky a jiné správní delikty, upozorňuje fyzické i právnické osoby na porušování obecně závazných vyhlášek a činí opatření k nápravě.⁵¹ Strážníci jsou v pracovněprávním vztahu k obci. Strážník k tomu, aby mohl vykonávat svou činnost, musí projít základním kurzem a získat tak platné osvědčení, které je jedním z kvalifikačních předpokladů strážníka na základě ustanovení § 4 odst. 1 písm. f) zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii.

Odborná způsobilost strážníka se ověřuje zkouškou před zkušební komisí ministerstva vnitra a ověřuje se třikrát. Osvědčení je vydáváno ministerstvem

⁵⁰ *Mppraha.cz: Útvar psovodů* [online]. [cit. 2. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.mppraha.cz/utvary-mp/utvar-psovodu>

⁵¹ Zákon. č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, ust. § 4 odst. 1. písm. f).

vnitru na dobu pěti let, jestliže strážník vykonal úspěšně zkoušku. Rozdíl mezi strážníkem a příslušníkem policie je ten, že strážník je v pracovněprávním poměru a příslušník policie ČR je ve služebním poměru. Útvar psovodů je výkonným útvarem městské policie, který organizuje odborný výcvik služebních psů a jejich využívání při výkonu pracovní činnosti strážníků. Součástí útvaru MP v Praze je i záchranná jednotka určená k nasazení při záchranných pracích.

Mezi hlavní činnosti se řadí především zajišťování veřejného pořádku, kontrola rizikových lokalit a objektů, jako jsou např. opuštěné budovy, nádraží, v Praze i stanice metra kontrola zahrádkářských a chráněných území. Záchranná kynologická skupina MP se specializuje na sutinové vyhledávání zasypaných osob a také plošné vyhledávání ztracených osob nebo osob, po kterých se pátrá.⁵² Služebního psa je oprávněn použít strážník obecní policie namísto nebo vedle donucovacích prostředků, kdy ust. § 19 zák.553/1991 Sb. se přitom použije obdobně. Policie České republiky ověřuje způsobilost služebního psa.

V ust. § 18 odst. 1 zákona o obecní policii není pes sice ve výčtu druhů donucovacích prostředků uveden, na použití psa se bude mimo jiné aplikovat ust. § 18 a 21. Strážník je tedy oprávněn v zájmu ochrany bezpečnosti jiné osoby nebo své vlastní, majetku nebo k zabránění výtržnosti, rvačce nebo jinému jednání, jímž je vážně narušován veřejný pořádek, použít služebního psa. Použití psa je strážník oprávněn namísto donucovacích prostředků, může jej užít jak samostatně nebo i vedle donucovacích prostředků, tato volba je ponechána na samotném rozhodnutí strážníka.⁵³

Oprávnění obecní policie použít služebního psa

Oprávnění strážníka obecní policie k použití donucovacích prostředků je zakotveno v ust. § 18 zák. č. 553/1991 Sb., kdy služebního psa je oprávněn užít namísto nebo vedle donucovacích prostředků. Způsobilost služebního psa je

⁵² *Policie.cz: odbor služební kynologie a hipologie* [online]. [cit. 9.5.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/odbor-sluzebni-kynologie-a-hipologie-904727.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>

⁵³ JEMELKA, Luboš a Pavel VETEŠNÍK. *Zákon o obecní policii. Komentář*. 2. vyd. Praha: C.H.Beck, 2019. ISBN: 978-80-7400-729-3, str. 316–318.

osvědčována Policií České republiky. Po každém použití donucovacích prostředků nebo zbraně má strážník povinnost vyrozumět bez zbytečného odkladu svého nadřízeného a o této skutečnosti musí sepsat úřední záznam, přičemž tato povinnost je zakotvena v ust. § 21 odst. 3 zák. č. 553/1991 Sb.⁵⁴

Povinnosti strážníka po použití donucovacích prostředků

Strážník obecní policie se řídí při užití donucovacích prostředků zák. č. 553/1992 Sb. Tento zákon ukládá strážníkovi určité povinnosti po užití donucovacího prostředku a služební zbraně.⁵⁵ V tomto zákoně je zakotveno v ust. § 19, že *ustanovení zákona o donucovacích prostředcích se na použití psa podle zákona užíje obdobně.*⁵⁶ Jestliže dojde k použití služebního psa a strážník zjistí, že při použití donucovacích prostředků došlo ke zranění osoby, je povinen, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit i lékařské ošetření zraněné osoby. O každém použití donucovacích prostředků je strážník povinen bez zbytečného odkladu zpravit osobu, která řídí obecní policii, a sepsat o tom úřední záznam.⁵⁷

Zvláštní omezení pro využití služebního psa

Strážník obecní policie musí respektovat zvláštní omezení proti určitým skupinám lidí při užití donucovacích prostředků. V ust. § 21 zák. č. 553/1991 Sb. jsou taxativně vyjmenovány osoby, vůči kterým osobám strážník tuto povinnost má. Strážník nesmí užití úderů, kopy, slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek, obušek a jiný úderný prostředek, psa, úder služební zbraní, hrozby namířenou střelnou zbraní při zákroku proti zjevně těhotné ženě, osobě zjevně vysokého věku, osobě se zjevnou tělesnou vadou nebo chorobou nebo osobě zjevně mladší 15 let vyjma případů, kdy útok těchto osob bezprostředně ohrožuje život a zdraví strážníka nebo jiných osob nebo hrozí větší škoda na majetku a nelze-li nebezpečí odvrátit jinak.⁵⁸

⁵⁴ Zákon. č. 553/1991 Sb., *o obecní policii*, ve znění pozdějších předpisů, ust. § 21.

⁵⁵ Tamtéž § 21.

⁵⁶ Tamtéž § 19.

⁵⁷ Tamtéž § 21.

⁵⁸ Tamtéž § 21.

Zdali konkrétní osoba patří do skupiny lidí, vůči kterým má strážník povinnost omezení donucovacích prostředků, bude na konkrétním posouzení strážníka s ohledem na fyzický vzhled a stav (zjevná gravidita u ženy, invalidní vozík u osoby s tělesnou vadou apod.). Tento zákaz neplatí absolutně, jestliže uvedené osoby učiní útok, který bezprostředně ohrožuje strážníka nebo jiné osoby, nebo hrozí větší škoda na majetku a nelze nebezpečí odvrátit jinak, je strážník oprávněn použít i zbývající donucovací prostředky, psa nebo služební zbraně.⁵⁹ Větší škodou na majetku se dle ust. § 138 odst. 1 písm. c) zák. č. 40/2009 Sb., dále jen trestní zákoník, rozumí částky dosahující 100 000 Kč.⁶⁰

Využití služebního psa u obecní policie

U obecní policie je služební pes využíván při výkonu hlídkové činnosti při sportovních a kulturních akcích, kde může docházet například k narušování veřejného pořádku, poškození majetku, napadení osob. Jsou využíváni k obraně zasahujících hlídek, vyhledávání pachatele v objektu. Psovod využívá při své práci služební vozidlo, které je vybaveno přepravním boxem pro služební psy. Psovod se musí účastnit různých výcviků, jejichž cílem je se přiblížit k co nejreálnějším situacím, se kterými se psovod se psem dostává do styku, např. rvačka, napadení hlídky. Tento výcvik je prováděn nejen na cvičišti, ale i na reálných objektech.⁶¹

Služební psi u pražské obecní policie jsou využíváni po celé republice. Do náplně jejich práce lze zařadit vyhledávání osob pod sutinami zřícených objektů, pátrání po osobách v přírodním terénu. Základní složka útvaru psovodů je hlídková služba, která úspěšně působí 15 let na území Prahy.⁶² Strážníci záchranné kynologické skupiny obecní policie jsou všichni členy českého USAR týmu. Tento tým je složen z kynologů, záchranářů, hasičů. Jejich hlavním úkolem je vyhledávání, vyproštění a prvotní ošetření osob, které jsou uvězněny

⁵⁹ JEMELKA, Luboš a Pavel VETEŠNÍK. *Zákon o obecní policii. Komentář*. Praha: C.H.Beck, 2009. ISBN: 978-80-7400-165-9, str. 220.

⁶⁰ Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů, § 138.

⁶¹ *Mpkladno.cz: psovodi* [online]. [cit. 17. 6. 2022]. Dostupné z: https://www.mpkladno.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=101450&id=1401553&n=psovodi

⁶² *Praha.eu: služební psi pražské městské policie* [online]. [cit. 2. 3. 2022]. Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovych_zprav/sluzebni_psi_prazske_mestske_policie.html

v sutinách objektů. Členové tohoto týmu jsou připraveni na pracovní nasazení kdekoli ve světě. Služební psi jsou v permanentní službě a jsou připraveni ihned k pracovnímu nasazení. Od roku 1992 má pražská městská policie specializovaný útvar psovodů a v roce 2004 začala v rámci tohoto útvaru působit také Záchraná kynologická skupina.⁶³

V současné době u městské policie v Praze působí celkem 23 psovodů, z nichž u hlídkové služby je zařazeno celkem 18 psovodů a celkem 5 záchranářů. Hlídková služba má k dispozici 22 psů a záchraná služba má 5 psů.⁶⁴

3.2 Využití služebního psa u Policie České republiky

Policie České republiky má v současné době k dispozici celkem 714 služebních psů, přičemž u krajských ředitelství policie a útvarů s celostátní působností je k výkonu služby přiděleno 413 psů pro hlídkovou činnost a 278 psů pro speciální činnost.⁶⁵

Psovodi se služebními psy jsou zařazeni na oddělení služební kynologie u všech krajských ředitelství policie, k službě u cizinecké policie a k ochranné službě. Na oddělení služební kynologie jsou zařazeni psovodi specialisté se služebními psy specialistů na detekci omamných a psychotropních látek, detekci výbušnin, detekci akcelerantů, detekci zbraní a jejich částí, detekci lidských částí a ostatků a se specialisty na metodu pachové identifikace a od 1. 1. 2009 i psovodi skupin základních kynologických disciplín. Obecně lze říci, že služební psi u policie ČR jsou využíváni zejména pro účely pátracích akcí, plnění speciálních úkolů při zajišťování veřejného pořádku, k ochraně státních hranic, k prohlídkám a průzkumu objektů či terénu, k pronásledování a zadržení pachatele, k pátrání po hledaných a pohřešovaných osobách, k vyhledávání pachových stop, při ohledání místa činu za účelem vyhledávání a zajišťování

⁶³ *Novinky.cz: pražští policejní kynologové zasahují po celé České republice* [online]. [cit. 19. 6. 2022]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/vase-zpravy/clanek/prazsti-policejni-kynologove-zasahuji-po-cele-ceske-republice-291995>

⁶⁴ Tamtéž

⁶⁵ *Policie.cz: odbor služební kynologie* [online]. [cit. 9.5.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-clanky-oddeleni-sluzebni-kynologie.aspx>

důkazních materiálů, na akcích pro veřejnost, na pomoc při obnově veřejného pořádku apod.⁶⁶

Pes jako donucovací prostředek u Policie České republiky

Oprávnění užít služebního psa u psovoda PČR je zakotveno v ust. § 52 zák. č. 273/2008 Sb., kde jsou vyjmenovány i další donucovací prostředky, které je policista oprávněn užít. Využití služebního psa jako donucovacího prostředku je uvedeno v ust. § 52 písm. j) zák. č. 273/2008 Sb. Využití služebního psa je širokospektrální záležitostí, neboť je využíván k základní hlídkové činnosti, k ochraně osob, majetku, veřejného pořádku, při demonstracích, ke speciálním činnostem (pátrání po osobách, věcech, vyhledávání akceleračních apod.). Samotná přítomnost psovoda se psem na místě události budí represivně a má pozitivní význam pro zachování veřejného pořádku.⁶⁷

V ust. § 52 zák. č. 273/2008 Sb. jsou taxativně vyjmenovány donucovací prostředky, které může policista ve službě použít při plnění svých úkolů. Jiné donucovací prostředky dovolené nejsou. Možnou výjimkou by byly situace za okolností vylučujících protiprávnost, kde se může jednat o nutnou obranu, krajní nouzi. Jestliže by policista jednal mimo službu v rámci své moci, aniž by šlo o situaci dle ust. 10 odst. 2, nebyl by tedy ve službě, může použít jakéhokoli prostředku bez omezení tímto výčtem, aniž je omezen pravidlem podle ust. § 41. Jeho povinností bude dbát obecné právní úpravy regulující případné poškozující jednání za použití těchto prostředků (§ 28, 29 TrZ. - nutná obrana a krajní nouze, dále ust. § 14 ObčZ - svépomoc, § 2904-2908 ObčZ - (ne) odpovědnost za škodu způsobenou jednáním za okolností vylučujících protiprávnost).⁶⁸

Policista je oprávněn použít služebního psa za podmínek dle ust. § 53 odst. 1 jako donucovací prostředek. V tomto případě služební pes zastrašuje štěkáním, popřípadě pachatele chytá, drží, kouše, drží za oblečení, lze ho použít také s náhubkem či bez náhubku. Vzhledem ke skutečnosti, že pes může

⁶⁶ *Policie.cz: odbor služební kynologie* [online]. [cit. 9.5.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/o-nas-clanky-oddeleni-sluzebni-kynologie.aspx>

⁶⁷ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, ust. § 52.

⁶⁸ VANGELI, Benedikt. *Zákon o policii, Komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN: 978-80-7400-543-5, str. 207–216.

kousnutím způsobit nevratná poranění (intenzitu zákusu totiž nelze dost dobře kontrolovat), je možné psa bez náhubku použít proti ozbrojeným osobám, u kterých je hrozba útoku, nebo v jiných případech, kdy je ohrožován život či zdraví a nelze účelu zákroku dosáhnout mírnějšími donucovacími prostředky, např. v situacích, kdy policisté čelí přesile agresivních osob, nebo v případech, kdy je adekvátní použít zbraň. V ostatních případech, když utíká například pachatel, který není takto nebezpečný, je přiměřené užít psa pouze s náhubkem.⁶⁹

Za použití psa lze považovat až jeho vypuštění či umožnění fyzického kontaktu s osobou. Jestliže má policista psa na vodítku a není mu umožněn kontakt s osobou, nejedná se o použití donucovacího prostředku. S náhubkem lze použít psa v případech, kdy ho lze použít bez náhubku, a také v situacích, kdyby bylo adekvátní použití úderů a kopů. Platí také samozřejmě omezení použití služebního psa proti osobám dle § 58 zák. č. 273/2008 Sb. Služebního psa lze také využít i jako jiný věcný prostředek, nikoli jako donucovací prostředek, tedy bez uplatnění ust. § 53 odst. 1, k vyhledávání ukrytých osob, věcí, drog, k pachové práci, či k záchranným pracím při haváriích a živelných pohromách. V tomto případě lze poznamenat, že dle ust. § 4 odst. 1 písm. b) a odst. 3 zák. č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, se za toto nepovažuje, jestliže jde o výcvik a použití zvířete se uplatňuje při plnění úkolů policie. Obecně platí výjimka dle ust. § 4 odst. 2 písm. a) zák. č. 246/1992 Sb., jde-li o zákroky nebo činnosti spojené s naléhavou potřebou záchrany života zvířat nebo lidí v naléhavých situacích záchranných prací podle zák. č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých předpisů.⁷⁰

⁶⁹ VANGELI, Benedikt. *Zákon o policii, Komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014. ISBN: 978-80-7400-543-5, str. 207–216

⁷⁰ VANGELI, Benedikt. *Zákon o policii, Komentář*. 2. vyd. Praha: C.H.Beck, 2014. ISBN: 978-80-7400-543-5, str. 207–216.

4 Fyziologie čichu psa

Psi mají v čenichu miliony čichových receptorů. Každé plemeno může mít odlišný počet čichových receptorů. Například jezevčík má okolo 125 milionů čichových receptorů a služební plemeno německý ovčák, který je oblíben u policie, má cca 225 milionů čichových receptorů. Lidský čich jich obsahuje cca 5 milionů. Čichové ústrojí psů je od lidí strukturováno odlišně, proto mají psi silnější čich než lidé. Každá nozdra psa obsahuje samostatné otvory pro dýchání dovnitř a ven, kdy fungují nezávisle. Psi dokáží vycítit i lidské emoce. Pokud je člověk smutný nebo se něčeho bojí, pes to dokáže poznat díky zvýšené hladině adrenalinu, kterou člověk produkuje. Když se člověk bojí, pozná to pes ze zvýšené frekvence srdečního tepu i z produkce potu. Z tohoto důvodu jsou psi využíváni také jako asistenční psi, neboť dokáží dopředu vycítit začínající záchvat úzkosti. Dokáží detekovat i závažná onemocnění, jako je například rakovina. Před psem neukryjeme náš typický pach, ani když se několikrát osprchujeme či navoníme parfémy. Stejně tak pes získá spoustu informací o jiném psovi.⁷¹

Celkově můžeme říci, že čich psa je asi stotisíckrát až milionkrát citlivější než lidský. Čichová sliznice psa je 0,12 mm vysoká (u člověka 0,06 mm), pes má okolo 220 milionů čichových buněk, člověk má pouze 10-12 milionů. Mezi přednosti čichu psa patří také to, že má silně vyvinutou čichovou paměť.⁷²

Pes je z hlediska fyziologie čichu anatomicky mnohonásobně lépe vybaven než člověk. Psi mají čtyřikrát větší hmotnost čichových center než člověk, především se to týká mozkového laloku, který je odpovědný za zpracování čichových vjemů. Člověk, který nepotřebuje umět rozeznávat pachy z důvodu své profese, rozeznává něco okolo 200 různých pachů, které také

⁷¹ *Welovedogs.cz: a toto jste o svém psovi věděli? Aneb psi čich pod drobnohledem* [online]. [cit. 28. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.welovedogs.cz/cs/psi-blog/145>

⁷² *Cit.vfu.cz: etologie psů* [online]. [cit. 28. 9. 2022]. Dostupné z: <https://cit.vfu.cz/oz/IVA/etopes.htm>

dokáže identifikovat a pojmenovat. Pes dokáže rozeznat přibližně 3 miliony, pes se speciálním výcvikem dokáže rozpoznat až 8-10 milionů pachů.⁷³

Odorologie

Jedná se o vědecký obor, který zkoumá vznik, vlastnosti a složení pachu. Kriminalistická odorologie je odvětvím kriminalistické techniky, která zkoumá vznik, fyzikální vlastnosti a chemické složení pachu osob a věcí s cílem určit jeho skupinovou či individuální identifikaci. Individuální či skupinová identifikace dle pachu osob či věcí lze provést porovnáváním pachových vzorků, u nichž je potvrzena či vyloučena shoda, nebo na základě fyzikálně-chemické analýzy. V rámci odorologické identifikace rozeznáváme dva základní objekty zkoumání, kterými jsou individuální pachová identifikace osob a identifikace skupinové příslušnosti pachů předmětů, které souvisejí s dokazováním v trestním řízení.⁷⁴

Při pachových pracích se služební pes využívá zejména k vypátrání a zadržení podezřelé osoby, k nalezení ukrytých omamných a psychotropních látek, ukrytých zbraní a střeliva, k nalezení chemických látek podporujících hoření, dále ukrytých lidských ostatků či ukrývajících se osob. Využití služebních psů je levnější než přístrojová technika. Každý člověk zanechává svou pachovou stopu na všech místech, kde se pohyboval, ta může být následně nalezena a identifikována. Následuje uvedení psa na pachovou stopu. Mezi okolnosti snižující úspěšné nasazení služebního psa můžeme zařadit několik faktorů, jako jsou frekventovaný pohyb osob a dopravních prostředků, déšť, sníh, vysoké teploty, chemické látky, dlouhá časová prodleva od spáchání trestné činnosti. Navést pracovního psa na stopu můžeme několika způsoby. Podle předmětu, který náležel pachateli, nebo nasazením psa na směr, kterým pachatel odcházel do volné krajiny, anebo vyhledáváním trasy odchodu tzv. "revírováním" v terénu volné krajiny, důležité je, aby okolní terén nebyl krátce před příchodem psovoda kontaminován jiným pohybem osob.⁷⁵

⁷³ STRAUS, Jiří a Martin KLOUBEK. *Kriminalistická odorologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2010. ISBN: 978-80-7380-238-7, str. 74.

⁷⁴ STRAUS, Jiří a Martin KLOUBEK. *Kriminalistická odorologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2010, ISBN 978-80-7380-238-7, str. 27

⁷⁵ TUREČEK, Jaroslav. *Policejní technika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. ISBN: 978-80-7380-119-9, str. 254.

4.1 Kriminalistická odorologie

Současná kriminalistická odorologie směřuje svoji činnost hlavně na rozvoj metod, které k identifikaci pachu využívají čichu speciálně vycvičeného služebního psa. Na přelomu 19. a 20. století bezpečnostní sbory vytvořily standardní metodiku výchovy a výcviku policejních psů specializovaných přímo na pachové práce.⁷⁶

Kriminalistická odorologie je nejmladším oborem kriminalistické techniky. Jako důkazní prostředek byla využívána před dvaceti lety. Významnými osobnostmi v období 19. a 20. století byli kriminalista Hans Gross a kynolog Theodor Rotter. Klíčovým slovem v odorologii je pach. Co to pach vlastně je? Pod tímto pojmem rozumíme určitý jev, odezvu vlastního čichového ústrojí na přítomnost mikro množství cizí látky ve vzduchu nebo vlastnost určitého objektu pach uvolňovat.⁷⁷

Využití psa v policejní praxi

Drogy

Výcvik psů pro tuto činnost je založen na aportování, vyhledávání oblíbeného předmětu, např. své hračky, za jejíž nález je pes následně odměněn. K aportovaným předmětům jsou postupně přidávány jednotlivé vzorky pachu hledaných chemických látek (drog). Pes má mnohem lepší čich než člověk, proto vycítí návykové látky umístěné v úkrytu, které jsou pro lidský čich nedostupné. Účinné nasazení pro nalezení omamných a psychotropních látek můžeme vidět při přeshraniční kontrole osob a věcí nebo při domovních prohlídkách, kde máme podezření na trestnou činnost, která souvisí s výrobou a přechováváním omamných a psychotropních látek.

Vyhledávání předmětů

Dále můžeme využít služebního psa k nalezení ukrytých zbraní a střeliva. Výcvik takového psa je zaměřen k nalezení ukrytých zbraní a střeliva všech typů.

⁷⁶ TUREČEK, Jaroslav. *Policejní technika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. ISBN: 978-80-7380-119-9, str. 11

⁷⁷ STRAUS, Jiří a kol. *Kriminalistická technika*. 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN: 978-80-7380-409-1, str. 177.

Výcvik psa pro tuto činnost se podobá tomu pro vyhledávání omamných a psychotropních látek. Pes se často využívá na místě činu, kde došlo k použití palné zbraně. Čím rychleji se na místo události nasadí psovod, tím větší je pravděpodobnost, že bude nalezena zbraň či pachatel.

Detekce výbušnin

Psa dále můžeme využít při vyhledávání a detekci výbušnin. Speciální výcvik těchto psů je hlavně zaměřen na vyhledávání výbušných látek, které jsou pro zhotovení nástražného výbušného systému nejnadhěji dostupné. Při pyrotechnických prohlídkách je dávaná přednost takto vycvičenému psu, neboť užití detekčních přístrojů má spoustu nevýhod.

Vyhledávání akceleraůů

Další využití psa můžeme vidět při vyhledávání akceleraůů. Při rozsáhlém požáru dochází ve většině případů ke zničení kriminalistických stop, jež nastává v důsledku shoření nebo destrukce doličných předmětů, a pak v důsledku záchranných prací. V případě podezření, že byl požár založen úmyslně, povolá se na místo psovod se speciálně vycvičeným psem. Zásadní okolnost při dokazování žhářství je způsob iniciace požáru. Výcvik služebního psa je zaměřen na skupinovou identifikaci hořlavé látky použité k požáru, tzv. inicianty a akceleraůů. Na místě činu tento pes pak hledá charakteristický pach zbytků, které nazýváme jako rezidua hoření. Pes při ohledání hledá tedy látky, které mohou mít vliv na vznik požáru, dokáže nalézt i místo, které souvisí se vznikem požáru, což může být právě místo, kde žhář odhodil nádobu s akceleraůům. Pes na místě samozřejmě dokáže i identifikovat kontaminovaný oděv podezřelé osoby nacházející se v blízkosti místa činu.⁷⁸

Lidské ostatky

Pes se využívá dále k nalezení ukrytých ostatků. Pokud došlo k lokalizaci místa, kde by mohlo být tělo osoby, na místo se nasadí služební pes, který je schopný vyhledat lidské ostatky ukryté v terénu či pod vodní hladinou. Dokáže vyhledat i

⁷⁸ TUREČEK, Jaroslav. *Policejní technika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. ISBN: 978-80-7380-119-9, str. 254.

doličné předměty materiální povahy, které se dostaly do kontaktu s lidskými ostatky oběti, např. zavazadlový prostor vozidla.

Vyhledávání osob

Služební pes se užívá také k nalezení ukrývajících se osob. Pes může být použit při pronásledování pachatele „po horké stopě“, jestliže se osoba během útěku ukryje v nepřehledném terénu či stavebním objektu. Tato činnost patří ke standardnímu výcviku psů.⁷⁹

„Při pátrací akci je do pátrací skupiny začleněn psovod se služebním psem, schopným vypracovat stopu. Pátrací skupina vysílá na dohled pátrače, kterým je psovod se psem, a ten je zajišťován dalším členem skupiny. Tito systematicky propátrávají terén i přilehlé objekty. Narazí-li pes na stopu pachatele, dojde k pronásledování, kdy pes sleduje stopu pachatele, a to i přes komunikace, menší vodní plochy a jiný obtížný terén. Zadržení pachatele v rámci pátrací akce provádí zvlášť vyčleněná skupina, která může zahrnovat i psovoda se psem. Pes zde působí na pachatele i psychicky. Při pátrání po pohřešovaných osobách a věcech je pes využíván k propátrání terénu a objektů, je-li podezření, že se zde pohřešovaná osoba nebo věc nachází.“⁸⁰

⁷⁹ STRAUS, Jiří a Martin KLOUBEK. *Kriminalistická odorologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2010, ISBN 978-80-7380-238-7, str. 38–39.

⁸⁰ TUREČEK, Jaroslav. *Policejní technika*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. ISBN: 978-80-7380-119-9, str. 254.

5 Kynologické týmy

Pes má na rozdíl od vizuálního pátrání člověkem schopnost zachytit a dohledat pach osoby na velkou vzdálenost, která není při běžném průchodu terénem viditelná. Pes je také nepostradatelným pomocníkem při vyhledávání zavalených osob (sutí, troskami, sněhem). Použití speciálně vycvičených psů zkracuje dobu nalezení utonulých osob při prohledávání rozsáhlých vodních ploch. Schopnost psů navěštit pach osoby na velkou vzdálenost lze využít i u stacionárních hlídek, kde pes upozorní psovoda na přibližující se osobu. Psy na rozdíl od lidí neomezuje ani snížená viditelnost. Vyhledávání osob v terénu (KPT) je založeno na principu biologické metody detekce lidského pachu psem.⁸¹

Pátrací týmy by měly být schopny nalézt i mrtvé tělo pohřešované osoby. Pes musí být na vyhledávání mrtvého lidského těla speciálně připraven. Další možná specializace psa je záchranné stopování, kterou lze využít při pátrání po pohřešovaných osobách v terénu. Pes stopař může být použit k vyhledávání pachové stopy v místech, kde se pohřešovaná osoba prokazatelně pohybovala. Podmínkou pro vyhledání pachové stopy pohřešované osoby mezi stopami jiných osob je zajištění jejího pachového vzorku (nevypraný oděv apod.). Zásluhou pachové paměti je pes schopen ztotožnit pach z předmětu s pachem stopy v terénu a dále sledovat pachovou stopu konkrétní osoby i mezi pachovými stopami jiných osob.⁸²

Záchranářští psi jsou využíváni jednak ve službách policie či hasičů, ale také jako dobrovolníci, kteří jsou využíváni v případě potřeby. Mezi jejich úkoly řadíme vyhledávání osob pod troskami zřícených domů, ztracené osoby v uzavřených a otevřených prostorech. Výcvik je velmi náročný, neboť psi musí být vycvičeni na vyhledávání a označení živých či mrtvých osob v různých situacích a prostředích. Pro záchranářskou práci můžeme zvolit jakékoliv plemeno psa. Mezi nejvíce využívaná plemena se však řadí němečtí či belgičtí ovčáci, border kolie, velcí knírači, retrívři. Jestliže se rozhodneme pro výcvik

⁸¹ MAKEŠ, Vladimír. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. 1. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. ISBN 978-80-7385-065-4, str. 12–13.

⁸² Tamtéž.

tohoto druhu, je nutné zaměřit se na povahu psa, je totiž důležitým aspektem, aby se nebál lidí, zvuků a měl zájem pracovat. Zřetel bychom měli brát i na velikost psa, neboť v některých případech je potřeba psa přenášet. Příliš malá plemena by naopak mohla mít problém v pohybu po sutinách.

Pes musí být vyrovnané povahy, mít pevné nervy a dobrý čenich na pachové práce. Důležitý je vztah a dokonalá souhra mezi psovodem a psem. Pes je vycvičen tak, že tato práce ho velmi baví a pro svého pána by našel cokoli, zatímco psovod mu je při práci oporou a pomocníkem. Se samotným výcvikem je nejlépe začít již u malého štěněte. Musíme však brát v úvahu fyzické i psychické možnosti psa. U štěněte je důležité klást apel na motivaci a základy poslušnosti. Trénuje se pohyb po nestabilním povrchu a sutině, seznamujeme psa s různými materiály a učíme ho základy označování figurantů. Psi se motivují především hračkou, ale můžeme samozřejmě využít i kouzlo pamlsků.

Výcvik probíhá formou hry a pozitivní odměny za správné chování. Velice důležité je mít na paměti, že se štěně nevydrží dlouho soustředit a výcvik by neměl trvat déle než pár minut. Psi mohou skládat zkoušky ze záchranářského výcviku, účastnit se různých závodů, poměřovat síly mezi sebou. To se odehrává na modelových situacích. Jestliže má být pes povolán ke skutečnému zásahu, musí splnit jinou, důležitější zkoušku, které se říká atestace, stejně jako tomu je např. u lékařů, ale v tomto případě jde o atestaci Ministerstva vnitra ČR. Někteří z atestovaných psů mohou být povoláni i na mezinárodní zásahy, ale pro to je potřeba splnit ještě další přezkoušení. Zdali bude na místo povolán záchranářský pes, rozhodne vždy velitel zásahu.⁸³

⁸³ *Spokojenypes.cz: psí záchranáři* [online]. [cit. 15. 7. 2022]. Dostupné z: <https://www.spokojenypes.cz/psi-zachranari>

Významnou metodou, při které jsou záchranářští psi využíváni, je tzv. mantrailing. Při této činnosti pes plně využívá své přednosti, tedy perfektně vyvinutého čichu za účelem vypátrání hledané či pohřešované osoby.

Mantrailing

Jedná se o moderní metodu vyhledávání pohřešovaných osob. Při této metodě je pes seznámen s individuálním pachem hledané osoby obdobně, jako je tomu při metodě záchraného stopování. Pes v prostoru vyhledává přítomnost tohoto individuálního pachu hledané osoby. Jedná se především o vyhledávání pachových mraků v místech, kde se hledaná osoba pohybovala nebo zdržovala. Tato metoda se již několik let užívá v USA a v současné době je s velkým očekáváním nasazena i v SRN. Pátrání na vodních plochách lze s vycvičeným psem provést rychleji než při použití samotných potápěčů. Čím je voda kalnější, tím je větší rozdíl v efektivitě pátrání těchto dvou pátracích prostředků. Pes značí místo největší koncentrace pachu vzniklého dekompozicí lidské tkáně. V takto označeném místě následně potápěči provedou dohledání utonulého. Jedná se o velmi účinný způsob pátrání.⁸⁴

Záchraný kynologický tým ČR, z.s.

Záchraný kynologický tým ČR vznikl za účelem výcviku záchranářských psů a psovodů. Výcvik je zaměřen na praktické využití při vyhledávání pohřešovaných a ztracených osob, osob ztracených v sutinách při přírodních a průmyslových katastrofách, v nepřehledném terénu, na vodní ploše. V rámci přípravy spolupracuje tento tým s dalšími záchranářskými organizacemi a členy IZS ČR.⁸⁵

USAR

Český těžký USAR tým (Urban Search And Rescue) odřad je složen z 69 osob. Z toho je 56 příslušníků HZS hl. m. Prahy a HZS Moravskoslezského kraje, 1 statik, 2 lékaři z Úrazové nemocnice v Brně a 10 kynologů, kteří vlastní atesty

⁸⁴ MAKEŠ, Vladimír. *Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy*. 1. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. ISBN 978-80-7385-065-4, str. 17.

⁸⁵ *Zktr.cz: záchraný kynologický tým* [online]. [cit. 2. 3. 2022]. Dostupné z: <http://www.zktr.cz/index.php>

ministerstva vnitra. Hlavním úkolem tohoto týmu je vyhledávání, vyproštění a prvotní ošetření osob uvězněných v sutinách objektů, zřícených následkem přírodních katastrof, nehod či úmyslného jednání. USAR odřad je způsobilý k vyhledávání s pomocí vyhledávacích psů a vyhledávací techniky. Mezi další záchranné týmy se řadí např. Svaz záchranných brigád kynologů ČR, Záchranná brigáda kynologů Jihomoravského kraje ČR, kynologická záchranná jednotka ČR či organizace SIRIUS.⁸⁶

Sirius

Organizace, která je integrovaným záchranným systémem povolávána na hledání pohřešovaných nebo zavalených osob. V České republice je několik stovek lidí, kteří se speciálnímu výcviku psů k záchranné činnosti věnují. Členové organizace jsou atestováni Ministerstvem vnitra ČR nebo Mezinárodní organizací pro záchranné psy IRO a využívají se při pátrání po osobách v České republice nebo v zahraničí, např. v Turecku, v Íránu při zemětřesení. Jsou kladeny vysoké požadavky na psovoda. Jsou důležité jeho zkušenosti a znalosti. Psovod se zúčastňuje přímo nebo jako pozorovatel praktických součinnostních cvičení a soutěží pořádaných MV ČR. Ročně se ztratí na 50 osob, z čehož je cca 20 dětí. Díky vysoce citlivému čichu jsou psi schopni vyhledat pohřešované nebo zavalené osoby. Členové se věnují tréninku převážně individuálně, zpravidla jednou týdně v různých prostředích. Důležitá je rovněž znalost první pomoci, práce s mapou a GPS a také slaňování.⁸⁷

Vztah člověka a psa

Symbióza, lépe řečeno symbiotický mutualismus, je životní formou dvojího druhu, přičemž oba partneři trvale žijí ve společném prostoru a oba z toho mají prospěch. Vztah mezi domácím zvířetem a člověkem představuje právě tento druh symbiotického mutualismu. Ve vyšší úrovni skupinové duše domácích zvířat spočívá jejich láskyplná služba v tom, že udržují naše zdraví. Darem zvířat je to, že z lásky a náklonnosti k člověku na sebe berou nevyřešené konflikty a

⁸⁶ *Hzs.cz: český usar tým získal vysoké hodnocení* [online]. [cit. 2. 3. 2022]. Dostupné z: <https://www.hzs.cz/clanek/cesky-usar-tym-ziskal-vysoke-hodnoceni.aspx>

⁸⁷ *Sirius-rescue.cz* : [online]. [cit. 25.12.2022]. Dostupné z: <https://www.sirius-rescue.cz>

symptomy. Když zaujmeme ke svým čtyřnohým přátelům správný postoj, jsou schopni otevřít naše srdce.⁸⁸

Vzájemná důvěra

Jestliže je narušená důvěra mezi člověkem a psem, zjistíme tuto skutečnost poměrně snadno. Na psovi můžeme pozorovat, že vše si chce řešit sám, kdy to může být doprovázeno problematickým chováním. Pes nechce s člověkem spolupracovat, nemá zájem o činnosti a dává přednost hře se psy před společnými činnostmi s člověkem. Narušenou důvěru můžeme pozorovat i na dalších situacích, jako je např. špatná poslušnost, když majitel se bojí pustit svého psa na volno mezi ostatní, kdy pes nám nedůvěřuje, když mu chceme např. vyjmout klíště. Je důležité, abychom svého čtyřnohého přítele považovali za osobnost a respektovali jeho základní potřeby.⁸⁹

Sedmi základními potřebami psa jsou: pocit bezpečí, vzájemná společnost neboli pocit společných zážitků, porozumění hierarchii, překvapení a vzrušení, život bez nudy, pohyb a strava, mentální stimulace neboli poznávání nových věcí, výcvik, láska a pocit důvěry. K vzájemné důvěře přispívá srozumitelná a vzájemná komunikace, kdy na jedné straně je přínosné, když rozumíte psí řeči, a na druhé straně je důležitá správná komunikace směrem k němu.⁹⁰

⁸⁸ KAMPHAUSEN, Rolf a GISA GENNEPER. *Zvířata – zrcadla lidí*. Praha: Metafora, 2012. ISBN 978-80-7359-261-5, str. 71.

⁸⁹ *Psychologpsu.cz: budování zdravého vztahu mezi člověkem a jeho psem* [online]. [cit. 1. 8. 2022]. Dostupné z: <https://psychologpsu.cz/problemovy-pes-snadno-a-rychle-8/>

⁹⁰ Tamtéž.

6 Sociologický průzkum

Sociologický průzkum byl proveden jakožto systematický proces bádání, jehož cílem bylo popsat a vysvětlit využití služebních psů v jednotlivých regionech. Sociologický výzkum řadíme do kategorie výzkumu ve společenských vědách. Ve výzkumu jsem využívala kvalitativní přístup, kdy jsem se zaměřila na konkrétní využití služebních psů u Městské policie a Policie České republiky, který byl proveden formou telefonického rozhovoru a dotazníku.

Provedla jsem komparaci využitelnosti služebních psů u Městské policie a Policie České republiky ve městech Praha, Brno, Kladno, Havířov, Oslavany, kde jsem získala informace o celkových počtech zařazených služebních psů včetně jejich rozdělení dle typu činností a informace jaká plemena jsou využívána.

Ve svém výzkumu jsem se zaměřila dále i na zdravotní problematiku těchto plemen, kdy jsem požádala uznávané veterinárního lékaře, kterými jsou pan MVDr. Kučera, MVDr. Snášil, MVDr. EKR o vyjádření ke zdravotnímu stavu plemen německého a belgického ovčáka a jejich posouzení. Oslovila jsem dále chovatelský klub belgických ovčáků, kdy jsem kontaktovala předsedkyni a místopředsedkyni paní Písarčíkovou a požádala o součinnost při získávání informací ohledně tohoto plemene. V rámci výzkumu jsem provedla také osobní rozhovor s uznávanou jihlavskou kynoložkou Jolanou Dvořáčkovou, která působila jako instruktor v KK Helenín u Jihlavy. Specializovala se na výcvik plemene německého ovčáka a následně působila jako instruktor v oboru agility.

6.1 Využití služebních psů u Městské policie a Policie České republiky

Využití služebních psů u Městské policie hl. m Prahy

Dne 17. 7. 2022 byl zaslán písemný dotazník na oddělení útvaru psovodů MP Praha ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření. Dne 31. července 2022 bylo vedoucím útvaru panem Bc. Jiřím Pavlovským odpovězeno, že obecní policie v současné době disponuje 27 služebními psy. Pro výkon hlídkové služby mají 15 psů tohoto plemene a pro

záchrannou kynologickou skupinu mají 3 psy. Dále mají 6 psů plemene belgického ovčáka, kdy 5 psů je určeno pro hlídkovou službu a jeden pro záchrannou kynologickou skupinu. Dále mají k dispozici plemeno holandského ovčáka, který je určený k hlídkové službě, německého krátkosrstého ohaře pro kynologickou záchrannou skupinu a jednoho rotvajlera pro hlídkovou službu.

Využití služebních psů u Městské policie Kladno

Dne 17. července 2022 byl zaslán písemný dotazník na oddělení útvaru psovodů Obecní policie Kladno ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření. Dne 18. července 2022 bylo Alenou Purkytovou odpovězeno, že u obecní policie v Kladně jsou zařazeni celkem tři psovodi se svými psy. Disponují služebními plemeny jednoho rotvajlera a dvou belgických ovčáků, kdy tito psi jsou využíváni při kontrolách hřbitovů, zahrádkářských kolonií, míst, kde se zdržují lidé bez domova a narkomané.

Využití služebních psů u Městské policie Oslavany

Dne 17. července 2022 byl zaslán písemný dotazník na oddělení útvaru psovodů Obecní policie Oslavany ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření. Dne 19. července 2022 bylo velitelem MP Oslavany Janem Grossem odpovězeno, že obecní policie Oslavan nemá žádného služebního psa.

Využití služebních psů u Městské policie Havířov

Dne 3. července 2022 byl zaslán písemný dotazník na oddělení útvaru psovodů Obecní policie Havířov ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření. Dne 6. července 2022 bylo velitelem MP Havířov Bohuslavem Murasem odpovězeno, že obecní policie využívá celkem 5 služebních psů. Mají k dispozici služební plemeno belgického ovčáka v počtu tři psů a dva německé ovčáky.

Využití služebních psů u Městské policie Brno

Dne 20. července 2022 byl zaslán písemný dotazník na oddělení útvaru psovodů MP Brno ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření. Dne 21. července 2022 bylo vedoucím psovodů panem Bravencem Jiřím odpovězeno, že obecní policie má ve výkonu celkem 9

služebních psů. Mají služební plemena po čtyřech psech německého ovčáka, tři belgické ovčáky, jednoho rotvajlera, jednoho křížence německého a belgického ovčáka. Psi jsou využíváni pro hlídkovou činnost.

Využití služebních psů u Policie České republiky

Využití služebních psů u Policie České republiky v Praze

Dne 3. července 2022 byl zaslán písemný dotazník na oddělení útvaru psovodů PČR Praha ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření. Dne 3. července 2022 bylo velitelem útvaru psovodů mjr. Mgr. Lucíí Jirkovou odpovězeno, že na oddělení služební kynologie je v současné době přiřazeno 83 služebních psů. Na základní kynologické činnosti jsou využívána služební plemena po deseti belgických ovčácích a po čtrnácti německých ovčácích. Na speciálních kynologických činnostech jsou využíváni ostatní psi, mezi nimiž převažuje plemeno německého ovčáka, dále jsou zde i kříženci loveckého původu nebo také jeden erdelteriér.

Využití služebních psů u Policie České republiky v Brně

Dne 18. července 2022 byl zaslán písemný dotazník na oddělení útvaru psovodů PČR Brno ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření. Dne 19. července 2022 bylo velitelem útvaru psovodů v Brně odpovězeno, že celkem je v Jihomoravském kraji zařazeno 69 služebních psů, přičemž v Brně přímo je zařazeno 46 psů. Služebním plemenem je německý ovčák v počtu 32 psů, z čehož 11 psů je určeno pro pachové identifikace, šest pro vyhledávání výbušnin, pět na vyhledávání akceleraantů, dva jsou výjezdoví a dva hlídkoví psi. Z dalších plemen je zde devět belgických ovčáků, kteří jsou určeni k vyhledávání akceleraantů a k hlídkové činnosti, dále tři border kolie, určené k vyhledávání výbušnin, ostatků a k pachové identifikaci. K hlídkové službě mají také jednoho knírače a jednoho křížence belgického a německého ovčáka.

Počty služebních psů dle kategorií praktického použití u útvarů PČR																		
ÚTVAR	KŘP hl.m. Prahy	KŘP Jihočeského kraje	KŘP Jihomoravského kraje	KŘP Karlovarského kraje	KŘP kraje Vysočina	KŘP Královéhradeckého kraje	KŘP Libereckého kraje	KŘP Moravskoslezského kraje	KŘP Olomouckého kraje	KŘP Pardubického kraje	KŘP Středočeského kraje	KŘP Ústeckého kraje	KŘP Zlínského kraje	ÚOP	OS Policie ČR	ŘSCP	OSKH - VSTR Dobruška	Součet
	kontakt	kontakt	kontakt	kontakt	kontakt	kontakt	kontakt	kontakt	kontakt	kontakt	kontakt	kontakt	kontakt	kontakt	kontakt	kontakt	kontakt	kontakt
metoda pachové identifikace	8	7	9	0	0	2	0	5	0	0	7	3	3	0	0	0	0	44
omamné a psychotropní látky	7	8	8	2	4	5	2	10	4	4	10	6	7	3	0	0	3	83
akceleranty	7	2	6	0	2	2	4	3	3	4	3	8	3	4	0	0	0	51
lidské ostatky	4	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6
výbušniny	10	4	8	1	3	4	3	4	4	4	5	4	5	4	2	7	50	122
zbraně	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	0	0	0	4
plochy	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3
všestrannost /pes hlídkový, výjezdový	28	36	34	21	28	29	22	41	28	28	30	40	29	23	0	9	6	432
Součet	64	57	66	25	37	42	34	64	40	40	55	61	48	34	2	16	59	745

Zdroj KIS dne: 30. 6. 2022

Tabulka 1 - Rozdělení služebních psů podle kategorií u celé PČR⁹¹

Využití služebních psů u Policie České republiky v Havířově

Dne 19. ledna 2023 byl zaslán písemný dotazník útvaru kynologických činností Moravskoslezského kraje, pod kterým je v místní působnosti zařazeno město Havířov, ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření, neboť služební psi jsou nasazováni v případě potřeby tímto útvarem. Dne 22. 1. 2023 bylo vedoucím útvaru kynologie mjr. Mgr. Jiřím Kubátkem odpovězeno, že výkon služby na úseku kynologie v základních kynologických činnostech pro územní obvod města Havířova zajišťuje skupina základních kynologických činností Karviná.

⁹¹ Statistiky získané na základě písemné odpovědi velitele útvaru psůvodů v Brně, nrap. Petra Sádla.

Využití služebních psů u Policie České republiky v Oslavanech

Dne 19. ledna 2023 byl zaslán písemný dotazník na obvodní oddělení Ivančice, pod kterým je v místní působnosti zařazeno město Oslavany, ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření. Dne 19. 1. 2023 bylo vedoucím oddělení Ivančice panem npor. Bc. Janem Fialou odpovězeno, že zdejší oddělení policie nedisponuje služebními psy, v případě potřeby jsou využíváni služební psi útvarem kynologie v Brně.

Využití služebních psů u Policie České republiky v Kladně

Dne 19. srpna 2022 byl zaslán písemný dotazník na oddělení útvaru psovodů PČR Kladno ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření. Dne 29. srpna 2022 bylo velitelem útvaru psovodů v Kladně mjr. Ing. Jitkou Jozovou odpovězeno, že Policie České republiky v Kladně má v současné době celkem 14 služebních psů, přičemž jsou k dispozici služební plemena po dvanácti německých a dvou belgických ovčácích. Jedná se o výjezdové psy. V případě potřeby nasazení psů pro speciální kynologickou činnost poskytuje součinnost Domašov.

Zdravotní problematika plemen německého a belgického ovčáka

Konzultace problematiky s MVDr. Kučerou

Dne 15. července 2022 byl zaslán písemný dotaz panu MVDr. Luďku Kučerovi, ve kterém byla obsažena žádost o poskytnutí informací týkající se zdravotní problematiky plemen německého a belgického ovčáka. Předmětem dotazu byl názor na srovnání DKK – dysplazie kyčelních kloubů a DLK – dysplazie loketních kloubů, zdali jsou výsledky RTG ve srovnání s dřívější dobou lepší, anebo horší, dále názor na současný chov a jeho problematiku u těchto plemen, na onemocnění, ke kterým jsou tato plemena náchylná, a další zajímavé poznatky.

Dne 29. 7. 2022 bylo panem MVDr. Kučerou odpovězeno, že v ordinačních záznamech má ordinace celkem 14 000 pacientů, z čehož je 9 600 záznamů psů. Plemeno německého ovčáka je vedeno v 500 záznamech a belgického ovčáka v 60 záznamech. Nejvíce jsou prováděny veterinární zákroky typu: úrazy, zlomeniny, poporodní komplikace, kožní problémy. Dále uvedl, že

oficiálním posuzovatelem plemene německého ovčáka je přes dvacet let pan MVDr. Snášil Milan, CSc., a posuzovatelem plemene belgického ovčáka je pan MVDr. Ekr Jaromír, kteří mohou poskytnout informace k problematice DKK a DLK, jelikož všechny oficiální snímky kyčlí a loktů putují k nim.

Konzultace problematiky s MVDr. Snášilem

Dne 19. 8. 2022 byl zaslán písemný dotaz panu MVDr. Snášilovi, ve kterém byla zahrnuta žádost o poskytnutí informací týkající se zdravotní problematiky plemene německého ovčáka, přičemž předmětem dotazu byl názor na srovnání DKK – dysplazie kyčelních kloubů a DLK – dysplazie loketních kloubů, zdali jsou výsledky RTG ve srovnání s dřívější dobou lepší, nebo horší, dále názor na současný chov a jeho problematiku u těchto plemen, na onemocnění, ke kterým jsou tato plemena náchylná, a další zajímavé poznatky.

Dne 26. 10. 2022 bylo panem MVDr. Snášilem odpovězeno, že četnost DKK u NO v posledním desetiletí mírně klesá. Ovlivňujícím faktorem může být „předvýběr“ majitelem, který se dostaví na oficiální posouzení DKK. Četnost stupňů DLK se v posledním desetiletí mění. Počet hodnocení stupněm tři se snižuje, na druhou stranu hodnocení stupněm 1 a 2 se zvyšuje. Může to být zapříčiněno postupným rozvojem digitální rentgenologie, která je citlivější na detekci i drobných patologických změn v loketním kloubu.

Konzultace problematiky s MVDr. Ekrem

Dne 30. 6. 2022 byl zaslán písemný dotaz panu Ekrovi, ve kterém byla obsažena žádost o poskytnutí informací týkající se zdravotní problematiky plemene belgického ovčáka, přičemž předmětem dotazu byl názor na srovnání DKK – dysplazie kyčelních kloubů a DLK – dysplazie loketních kloubů, zdali jsou výsledky RTG ve srovnání s dřívější dobou lepší, anebo horší, dále názor na současný chov a jeho problematiku u těchto plemen, na onemocnění, ke kterým jsou tato plemena náchylná, a další zajímavé poznatky.

Dne 30. 6. 2022 bylo panem MVDr. Ekrem odpovězeno, že se za účelem zjištění poznatků problematiky DKK a DLK mám obrátit na poradce chovů belgických ovčáků, kteří mohou zpřístupnit databázi RTG BO, kde jsou výsledky od roku 2013 i rentgeny za posledních několik let. V případě udělení souhlasu

poradci chovu zpřístupní databázi i sám. Na základě tohoto doporučení byla kontaktována předsedkyně chovu belgických ovčáků, paní Hana Pisarčíková.

Konzultace problematiky s předsedkyní chovu belgických ovčáků pí Hanou Pisarčíkovou

Dne 2. 10. 2022 byl zaslán písemný dotaz předsedkyni chovu paní Pisarčíkové, ve kterém byla zahrnuta žádost o poskytnutí informací týkající se zdravotní problematiky plemene belgického ovčáka, přičemž předmětem dotazu byl názor na srovnání DKK – dysplazie kyčelních kloubů a DLK – dysplazie loketních kloubů, zdali jsou výsledky RTG ve srovnání s dřívější dobou lepší, nebo horší, dále názor na současný chov a jeho problematiku u těchto plemen, na onemocnění, ke kterým jsou tato plemena náchylná, případně jak by porovnala toto plemeno s plemenem německého ovčáka.

Dne 9. 10. 2022 bylo předsedkyní chovu odpovězeno, že nemůže hodnotit plemeno německého ovčáka, jelikož nechová toto plemeno a posouzení by tak nebylo objektivní. K problematice DKK a DLK uvedla, že jsou u belgických ovčáků nadprůměrně dobré v porovnání s obvyklým stavem u velkých plemen. Střední a těžké stupně dysplazie mají v záchyty velmi vzácně. Z důvodu pracovního přetížení klubu a časového nedostatku nemohla poskytnout v současné době přesná data DKK a DLK.

Rozhovor s kynoložkou Jolanou Dvořáčkovou

Dne 2.10.2022 byl v Telči proveden rozhovor s kynoložkou Jolanou Dvořáčkovou, která se věnovala výcviku a chovu plemene německý ovčák, jehož cílem bylo přiblížit problematiku výcviku tohoto všestranného plemene.

Otázka 1: S jakými plemeny máte zkušenosti?

Odpověď: V životě jsem se věnovala převážně chovu a výcviku plemene německého ovčáka, jelikož rodinná chovná stanice se zaměřovala právě na chov tohoto plemene. Později jsem se stala chovatelkou plemene bearded kolie a tomuto plemeni se věnuji doposud.

Otázka 2: Jaký názor máte na plemeno německého ovčáka?

Odpověď: O tomto plemeni zastávám ten názor, že se jedná o pracovitě plemeno a jeho všestrannost má nezastupitelnou roli. Nelze přirovnávat k určité výkonnostní práci tohoto plemene jinou rasu, neboť každé plemeno je charakteristické vlastní povahou a od té se mnohé odvíjí. Každé plemeno je pro svou povahovou vlastnost vhodné k určitým činnostem. Na příkladu uvádím, že nejvíce využívaným plemenem pro služební účely je právě německý ovčák, belgický ovčák a pro účely asistenčních psů jsou vhodná a více využívaná plemena typu zlatý či labradorský retrívr díky jejich klidné a mírumilovné povaze. Vše se odvíjí od povahy psa. Důležitým aspektem pro úspěšný výcvik psa je zvládnutí poslušnosti.

Otázka 3: Jaký máte názor na rodinný život s německým ovčákem?

Odpověď: Vše záleží na přístupu majitele psa k výchově. Soužití psa s ostatními členy rodiny, jako jsou děti, vypovídá rovněž o přístupu pána. Mantinel pes a dítě je u všech plemen stejný, ale záleží na přístupu a zodpovědnosti majitele psa k nastavení těchto hranic. Když jsem měla malé děti já a hrály si s německým ovčákem, kterého jsme měli doma, musely děti dbát pravidel, jak se chovat, když byly u psa.

Otázka 4: V současné době se zaměřujete tedy na výcvik bearded kolie, jaké rozdíly spatřujete mezi německým ovčákem a Vaším současným plemenem? Jak dlouho jste majitelkou kolii a na jakou výcvikovou činnost se nyní zaměřujete?

Odpověď: Dříve jsem se věnovala sportovní kynologii a v poslední době jsem se věnovala sportovní činnosti kynologie agility. Na agility jsem chtěla vyzkoušet jiné plemeno a bearded kolie byla vhodným plemenem, německý ovčák je spíše vhodný na sportovní kynologii. S bearded kolii se zaměřuji na výcvik, kde není obrana, jelikož pro své povahové vlastnosti bearded kolie není k obraně vhodná.

Otázka 5: Uvedla byste, zdali má německý ovčák negativní vlastnosti, případně jaké?

Odpověď: Nemám žádné negativní zkušenosti s tímto plemenem, když jsem se mu dříve věnovala. Nyní se věnuji dvacet let výcviku bearded kolie, takže nemohu posoudit aktuální vývoj německého ovčáka, včetně jeho pozitivních či negativních vlastností. To mohou zhodnotit současní chovatelé tohoto plemene.

Otázka 6: Je něco, co byste doporučila novým majitelům tohoto plemene?

Odpověď: Velký akcent přikládám na docházku do kynologického klubu nebo se obrátit na zkušeného kynologického pracovníka, kteří pomohou s výcvikem.

Závěr

V závěru bakalářské práce shrnuji získané informace o zdravotní problematice služebních plemen německého a belgického ovčáka. Dále poukazuji na formy a důsledky nezodpovědného chování lidí, kteří si pořídí psa, ať už pro civilní či služební účely. Rovněž poukazuji na chyby psovodů u Policie České republiky, které měly v některých případech dokonce fatální následky.

Sociologickým průzkumem bylo zjištěno, že dysplazie kyčelních kloubů (DKK) a dysplazie loketních kloubů (DLK) služebních plemen psů jsou na velmi dobré úrovni. Oficiálním posuzovatelem plemene německého ovčáka je přes dvacet let MVDr. Milan Snášil, CSc., a posuzovatelem belgického ovčáka je MVDr. Jaromír Ekr. Na základě doporučení MVDr. Luďka Kučery byli tito specialisté osloveni za účelem poskytnutí informací týkajících se zdravotní problematiky těchto služebních plemen. K vyjádření se v této věci byla u plemene belgického ovčáka vyzvána též předsedkyně chovu paní Hana Pisarčíková.

Konkrétně bylo zjištěno, že četnost DKK u německých ovčáků v posledním desetiletí mírně klesá. Relevantním faktorem je zodpovědný přístup majitele, který se se dostaví ke specialistovi na oficiální posouzení DKK. Počet hodnocení stupněm 3 se snižuje, na druhou stranu hodnocení stupněm 1 a 2 narůstá, což může být zapříčiněno postupným rozvojem digitální rentgenologie, která je citlivější na detekci i drobných patologických změn v loketním kloubu. Zdravotní stav belgických ovčáků je dle posouzení předsedkyně chovu paní Pisarčíkové na velmi dobré úrovni, střední a těžké stupně dysplasie mají v záchytu velmi vzácně.

Jestliže se rozhodneme mít psa, musíme si nejdříve položit několik otázek. Mám dostatek času se věnovat svému čtyřnohému příteli? Mám dostatek finančních prostředků pro zajištění péče o zvíře a veterinárních nákladů? Jaké mám cíle a plány se svým psem? Proč si psa vlastně pořizuji? Mám zkušenosti a znalosti dostatečné k tomu, abych si psa pořídil? Za několik let, co se pohybuji ve světě psů, jsem poznala desítky lidí, kteří si pořídili psa, načež docházelo ku příkladu k těmto situacím:

- a) po chvíli je pes přestal bavit a byl na obtíž,
- b) neměli dostatečné odborné znalosti o výcviku a péči o dané plemeno a psa nedokázali řádně vychovat a pes byl nevladatelný,
- c) zjistili, že na psa nemají tolik finančních prostředků,
- d) psa nebrali jako bytost, ale jako věc a podle toho k němu také přistupovali,
- e) zjistili, že nemají možnost hlídání, když chtějí jezdit na dovolené.

Pes není hračka, není to věc, která když nás omrzí, hodíme ji do kouta. Pes je výjimečná bytost a pro mnohé z nás je opravdu rodinným členem. Nekupujte dětem zvířata jen proto, že si je přejí k Vánocům nebo k narozeninám. Pes má city stejně jako člověk a vnímá bolest a trápení stejně. Pokud se někdo rozhodne, že se stane psovodem u IZS, musí si uvědomit, že je zapotřebí vzájemná integrace mezi psovodem a psem a se psem trávit hodně času, je zapotřebí, aby k sobě pes a psovod navázali citové pouto. Bohužel jsem se setkala s psovody, kteří se jednoho dne nejspíše probudili a řekli si, nyní ze mě bude psovod, stávající služba na jiných odděleních mě již nenaplňuje a nyní chci k psovodům. O psech ví pouze minimum, zkušenosti s nimi nemá žádné a na přípravném kurzu se vše teprve učí. Vztah ke služebnímu psu má minimální, ve volnu je pes v kotci, kdy jej přijede pouze vyvenčit, chvíli si s ním zacvičí a tím společně strávený čas končí. Nulová citová provázanost mezi zvířetem a jeho pánem. Vzájemně se vnímají pouze jako kolegové a ochota a důvěra je na nízké úrovni, což bylo patrné ihned na veřejné ukázce práce psovoda a psa, kdy pes nechtěl spolupracovat.

Dobrého psovoda poznáte během chvíle, neboť vidíte, jak na něj pes reaguje a jak se k sobě pes a psovod vzájemně chovají. Při práci vidíte dokonalou harmonii mezi touto dvojicí, jestliže je mezi nimi citové pouto. Každý, kdo se rozhodne stát se psovodem, by si měl uvědomit, že pes je jeho parťák, na kterého se chceme ve službě spolehnout, a i pes to vnímá stejně. Musím k němu přistupovat s úctou a respektem, on to samé bude opěťovat mně.

Bohužel musím poukázat na další případ špatného psovoda, který svého psa nechal v červnu roku 2022 vědomě zavřeného v autě, v letních dnech ve třiceti stupních Celsia. Jednalo se o čtyřletého úžasného psa, německého ovčáka

jménem Axel. Psovod nechal podle svědků události psa po bezmála dvě hodiny ve vozidle, jen s mírně pootvřeným oknem. Pes bohužel pošel. A takové „jedničky“ psovody máme ve sboru. Pevně věřím, že Generální inspekci bezpečnostních sborů se podařilo případ objasnit a řádně postihnout dotyčného příslušníka PČR, který – jak doufám – již není kynologem.

Kdysi jsem naopak měla tu čest poznat velitele psovodů vojenské policie na Vysočině. Sledovala jsem jeho práci a výcvik služebních psů, v čemž se hlavně specializuje na plemeno belgického ovčáka. Během pár okamžiků jsem viděla dokonalou souhru psovoda a psa a při výcviku a ukázkách pro veřejnost člověk pociťoval a viděl, jak mezi touto dvojicí panuje oddanost a láska. Tento kynolog je kynolog s velkým K a je uznávanou kapacitou ve svém oboru. A takto by měl vypadat profesionální vztah mezi člověkem a psem.

Seznam použité literatury, pramenů a příloh

Zákonná úprava

JEMELKA, Luboš a Pavel VETEŠNÍK. Zákon o obecní policii. Komentář. 2. vyd. Praha: C.H.Beck, 2019. ISBN: 978-80-7400-729-3, str. 464.

JEMELKA, Luboš a Pavel VETEŠNÍK. Zákon o obecní policii. Komentář. Praha: C.H.Beck, 2009. ISBN: 978-80-7400-165-9, str. 542.

VANGELI, Benedikt. Zákon o policii, Komentář. 2. vyd. Praha: C.H.Beck, 2014. ISBN: 978-80-7400-543-5, str. 488.

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon. č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Závazný pokyn policejního prezidenta č. 43/2003, kterým se stanoví postup Policie České republiky při zajišťování výcviku strážníků obecní (městské) policie k výkonu oprávnění a používání donucovacích prostředků

Pokyn ředitele pořádkové služby č. 45/2014, kterým se podrobněji upravuje činnost služební kynologie

Literatura

BARGH, Bernard. Zlatý retrívr. Ottovo nakladatelství, s.r.o., 2008. ISBN-978-80-7360-497-4, str. 80.

DLOUHÝ, Michal. Případy z pátrací služby. 1. vyd. Praha: Pragoline, 2002, ISBN: 80-86546-04-7, str. 112.

DLOUHÝ, Michal. Století četnické kriminalistiky. Cheb: Svět křídél, 2014. ISBN: 978-80-87567-42-5, str. 335.

FOGLE, Bruce a Tracy MORGAN. Německý ovčák. 2. vyd. Praha: Cesty, 1999, ISBN: 80-7181-360-5, str. 80.

FOGLE, Bruce, Zlatý retrívr. Praha, Ottovo nakladatelství, s.r.o., 1999. ISBN: 80-7181-364-8, str. 78.

KAMPHAUSEN, Rolf a Gisa GENNEPER. Zvířata – zrcadla lidí. Praha: Metafora, 2012. ISBN: 978-80-7359-261-5, str. 135.

MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. Dějiny obecních policí I. 1. vyd. Praha: Police history, 2004, ISBN: 80-86477-26-6, str. 215.

MAKEŠ, Vladimír. Vyhledávání osob kynologickými pátracími týmy. 1. vyd. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2009. ISBN: 978-80-7385-065-4, str.136.

RULC, Jiří. Dějiny služební kynologie. 1. vyd. Praha: CanisTR, 2010. ISBN: 978-80-904210-3-5, str. 416.

SAMMS, Susan. Německý ovčák. Praha: Fortuna Print, 2000. ISBN: 80-86144-52-6, str. 160.

SCHNEIDERMANN, Brigitte. Retrivr. 1. vyd. Praha: Jan Vašut, 1999. ISBN: 80-7236-099-X, str. 63.

STRAUS, Jiří a kol. Kriminalistická technika. 3. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2013. ISBN: 978-80-7380-409-1, str. 448.

STRAUS, Jiří a Martin KLOUBEK. Kriminalistická odorologie. Plzeň: Aleš Čeněk, s.r.o., 2010, ISBN 978-80-7380-238-7, str. 192.

TUREČEK, Jaroslav. Policejní technika. Plzeň: Aleš Čeněk, 2008. ISBN: 978-80-7380-119-9, str. 320.

VERHOEF-VERHALLEN, Esther, Zlatý retrivr. 3.vyd. Čestlice: Rebo, 2010. ISBN: 978-80-255-0336-2, str. 127.

WOLF, Kristen. Pes výcvik hrou a sportem. 1. vyd. Praha: Jan Vašut s.r.o., 2010. ISBN 978-80-7236-731-3, str. 192.

Internetové zdroje

Cs.wikipedia.org: německý ovčák [online]. [cit. 20. 4. 2022]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/N%C4%9Bmeck%C3%BD_ov%C4%8D%C3%A1k

Cz-pes.cz: historie vzniku služební kynologie [online]. [cit. 28. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.cz-pes.cz/literatura-sl-kynologie-1.php>

Fci.be: deutscher schafherhund [online]. [cit. 28. 9. 2022]. Dostupné z: <http://www.fci.be/Nomenclature/Standards/166g01-en.pdf>

Fci.be: deutscher schafherhund [online]. [cit. 28. 9. 2022]. Dostupné z: <http://www.fci.be/Nomenclature/Standards/166g01-en.pdf>

Hobbio.cz: 100 nejlepších citátů o psech – krásné, krátké a úžasné [online]. [cit. 28. 9. 2022]. Dostupné z: <https://hobbio.cz/citaty-o-psech/>

Kchbo.com: standart belgického ovčáka [online]. [cit. 2. 10. 2022]. Dostupné z: http://www.kchbo.com/?Plemena:Standard_belgick%26eacute%3Bho_ov%E8%26aacute%3Bka

Kchbo.com: standart belgického ovčáka [online]. [cit. 2. 10. 2022]. Dostupné z: http://www.kchbo.com/?Plemena:Standard_belgick%26eacute%3Bho_ov%E8%26aacute%3Bka

Mpkladno.cz: psovodi [online]. [cit. 17. 6. 2022]. Dostupné z: https://www.mpkladno.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=101450&id=1401553&n=psovodi

Mppraha.cz: Útvar psovodů [online]. [cit. 2. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.mppraha.cz/utvary-mp/utvar-psovodu>

Novinky.cz: pražští policejní kynologové zasahují po celé České republice [online]. [cit. 19. 6. 2022]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/vase-zpravy/clanek/prazsti-policejni-kynologove-zasahuji-po-cele-ceske-republice-291995>

Pesweb.cz: německý ovčák. [online]. [cit. 28. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.pesweb.cz/cz/nemecky-ovcak>

Policie.cz: 30 let Policie České republiky [online]. [cit. 2. 10. 2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/30-let-policie-ceske-republiky.aspx>

Policie.cz: odbor služební kynologie a hypologie [online]. [cit. 9.5.2022]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/odbor-sluzebni-kynologie-a-hipologie-904727.aspx?q=Y2hudW09Mg%3D%3D>

Praha.eu: před 15 lety vznikla městská policie [online]. [cit. 2. 10. 2022]. Dostupné

https://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/zivot_v_praze/bezpecnost/pred_15_lety_vznikla_mestska_policie_v_praze.html

Praha.eu: služební psi pražské městské policie [online]. [cit. 2. 3. 2022]. Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/magistrat/tiskovych_zprav/sluzebni_psi_prazske_mestske_policie.html

Právníprostor.cz: služební pes a jeho využití v policejní praxi [online]. [cit. 28. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/trestni-pravo/sluzebni-pes-jeho-vyuziti-v-policejni-praxi>

Psi-plemena.cz: zlatý retrívr [online]. [cit. 1.4.2022]. Dostupné z: <http://www.psi-plemena.cz/zlaty-retrivr-golden-retriever/>

Spokojenypes.cz: sportovní kynologie – přehled zkoušek [online]. [cit. 4. 2. 2022]. Dostupné z: <https://www.spokojenypes.cz/sportovni-kynologie-prehled-zkousek/>

Thekennelclub.org.uk: german shepherd dog [online]. [cit. 4. 10. 2022]. Dostupné z: <https://www.thekennelclub.org.uk/breed-standards/pastoral/german-shepherd-dog/>

Welovedogs.cz: a toto jste o svém psovi věděli? Aneb psí čich pod drobnohledem [online]. [cit. 28. 9. 2022]. Dostupné z: <https://www.welovedogs.cz/cs/psi-blog/145>

Welovedogs.cz: tabulka velikosti. [online]. [cit. 28. 9. 2022]. Dostupné z: [https://www.welovedogs.cz/cs/tabulka-velikosti\(online\)](https://www.welovedogs.cz/cs/tabulka-velikosti(online))

Cit.vfu.cz: etologie psů [online]. [cit. 28. 9. 2022]. Dostupné z: <https://cit.vfu.cz/oz/IVA/etopes.htm>

Fyzioklinika.cz: Canisterapie [online]. [cit. 12. 7. 2022]. Dostupné z: <https://fyzioklinika.cz/poradna/clanky-o-zdravi/17-canisterapie>

Zktr.cz: záchranný kynologický tým [online]. [cit. 2. 3. 2022]. Dostupné z: <http://www.zktr.cz/index.php>

Hzs.cz: český usar tým získal vysoké hodnocení [online]. [cit. 2. 3. 2022]. Dostupné z: <https://www.hzs.cz/clanek/cesky-usar-tym-ziskal-vysoke-hodnoceni.aspx>

Spokojenypes.cz: psí záchranáři [online]. [cit. 15. 7. 2022]. Dostupné z: <https://www.spokojenypes.cz/psi-zachranari>

Psychologpsu.cz: budování zdravého vztahu mezi člověkem a jeho psem [online]. [cit. 1. 8. 2022]. Dostupné z: <https://psychologpsu.cz/problemovy-pes-snadno-a-rychle-8/>

Ostatní zdroje

LACEK, Martin. Právní aspekty využití služební psa v ozbrojených složkách. Brno, 2009. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, právnická fakulta, katedra správní vědy a správního práva. Vedoucí práce JUDr. Jurníková, Ph.D.

Přílohy

Dotazníky a odpovědi:

Městská policie Praha

Dne 17. 7. 2022 byl zaslán písemný dotazník na oddělení útvaru psovodů MP Praha ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření. Dne 31. července 2022 bylo vedoucím útvaru panem Bc. Jiřím Pavlovským odpovězeno následující:

„Dobrý den,

v návaznosti na Vaše otázky uvádím následující:

V současné době má Útvar psovodů MP Praha 27 služebních psů, z toho:

Německý ovčák – 18 (15 hlídková služba, 3 záchranná kynologická skupina)

Belgický ovčák – 6 (5 HS, 1 ZKS)

Holandský ovčák – 1

Německý krátkosrstý ohař – 1 ZKS

Rottweiler – 1.

Útvar psovodů je rozdělen na dvě části: Hlídková služba, Záchraná kynologická skupina. Speciální činnosti nám nepřísluší. Souhlasím se zveřejněním poskytnutých údajů.

Hezký den. S pozdravem Bc. Jiří Pavlovský. Policejní rada, vedoucí útvaru psovodů Městská policie hl. m. Prahy. V soudím 190/14, Praha 9 – Klánovice. Tel: 731142947.“

Městská policie Kladno

Dne 17. července 2022 byl zaslán písemný dotazník na oddělení útvaru psovodů Obecní policie Kladno ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření. Dne 18. července 2022 bylo Alenou Purkytovou odpovězeno

následující:

„Hezký den, posílám Vám odpověď na Vaše otázky. V současné době slouží u MP Kladno tři psovodi se svými psy. Jeden rotvajler a dva belgičtí ovčáci malinois. Do budoucna by měli být psovodi čtyři, aby v každé směně byl jeden. Psi jsou využíváni hlavně při kontrolách hřbitovů, zahrádkářských kolonií, míst, kde se zdržují lidé bez domova a narkomané. Často je lidé mohou vidět také při kontrolách areálu bývalých hutí Poldí. Děti a senioři pak mohou práci psovodů a jejich čtyřnohých kolegů vidět na různých ukázkách a preventivních akcích, které MP Kladno ve městě pořádá. Přítomnost psovoda a se psem se velice osvědčila při potlačování rušení veřejného pořádku.“

„S pozdravem, Alena Purkytová. Styk s veřejností, prevence kriminality Statuární město Kladno, Městská policie Kladno, nám. Starosty Pavla 47, Kladno. Tel: 312604105

Městská policie Oslavany

Dne 17. července 2022 byl zaslán písemný dotazník na oddělení útvaru psovodů Obecní policie Oslavany ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření. Dne 19. července 2022 bylo velitelem MP Oslavany Janem Grossem odpovězeno následující:

„Dobrý den, Městská policie Oslavany nemá žádného služebního psa zařazeného do výkonu ve městě Oslavany. Jan Gross, velitel MěP Oslavany.

Městská policie Havířov

Dne 3. července 2022 byl zaslán písemný dotazník na oddělení útvaru psovodů Obecní policie Havířov ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření. Dne 6. července 2022 bylo velitelem MP Havířov Bohuslavem Murasem odpovězeno následující:

„U MP Havířov používáme k výkonu služby 5 služebních psů, kteří jsou určeni k preventivní hlídkové činnosti a k zabezpečení prostor při společenských a sportovních akcích. Počet psů: 3x Belgický ovčák Malinois, 2x Německý ovčák.

Mgr. Bc. Libor Morcinek. 1. zástupce ředitele Městská policie Havířov. Karvinská 1a, Havířov – město. Tel.: 596813146.“

Městská policie Brno

Dne 20. července 2022 byl zaslán písemný dotazník na oddělení útvaru psovodů MP Brno ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření. Dne 21. července 2022 bylo vedoucím psovodů panem Bravencem Jiřím odpovězeno následující:

„Dobrý den, dnes se mi podařilo otevřít přílohu v Espise s Vašimi dotazy.

1) Kolik služebních psů je zařazeno ve výkonu v Brně? MP Brno má ve výkonu 9 služebních psů.

2) Jaká plemena a v jakém počtu jsou ve službě a jejich pracovní rozdělení (hlídková činnost, výjezdová činnost, speciální činnosti) u MP v Brně. Plemena Německý ovčák 4, Belgický ovčák 3, Rotvajler 1, kříženec Německý a Belgický ovčák 1. Vše jsou psi určeni pro hlídkovou činnost – veřejný pořádek atd.

S pozdravem Bravenec.“

Policie České republiky Praha

Dne 3. července 2022 byl zaslán písemný dotazník na oddělení útvaru psovodů PČR Praha ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření. Dne 3. července 2022 bylo velitelem útvaru psovodů mjr. Mgr. Lucíí Jirkovou odpovězeno následující:

„Dobrý den paní kolegyně

K dnešnímu dni je na oddělení služební kynologie přiřazeno 83 služebních psů. Na základní kynologické činnosti jsou využíváni psi belgický ovčák (10) a německý ovčák (14). Na speciálních kynologických činnostech slouží zbytek psů, kdy převažuje německý ovčák, nicméně máme i poměrně značné zastoupení kříženců s loveckým původem, a dokonce i jednoho Erdelteriéra. Souhlasím se zpracováním poskytnutých informací o Oddělení služební kynologie Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy pro účely bakalářské práce zpracovávané Zuzanou Hlávkovou.

S přátelským pozdravem.

Mjr. Mgr. Lucie Jirková, zástupce vedoucího oddělení.“

Policie České republiky Brno

Dne 18. července 2022 byl zaslán písemný dotazník na oddělení útvaru psovodů PČR Brno ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření. Dne 19. července 2022 bylo velitelem útvaru psovodů v Brně odpovězeno následující:

„Dobrý den.

Reaguji na Vaše dotazy ohledně služebních psů. Předpokládám, že budete chtít informace o služebních psech v celém JMK, jelikož máme detašované pracoviště základních kynologických činností také ve Znojmě, Břeclavi a Hodoníně.

1) Služebních psů je v JMK zařazených 69. (přímo ve městě Brně slouží 46 psů).

2) Plemena služebních psů:

Plemeno	Brno	Znojmo	Břeclav, Hodonín	Celkem
Německý ovčák	32 (MPI 11, SV 6, SA 5, V 2, H 4, štěně 4)	3 (V 2, štěně 1)	8 (V 3, H 2, bez 1)	43
Belgický ovčák malinois	9 (SA 1, SD 2, V 3, H3)	4 (V 1, H 2, SD 1)	1 (H 1)	14
Belgický ovčák Tervueren	0	1 (V)	0	1
Border kolie	3 (SV 1, SM 1, MPI 1)	0	0	3
Velký knírač	1 (H 1)	0	0	1
Rotvailer	0	0	1 (V)	1
Kříženec No, BOM	1 (H)	3 (V 2, H 1)	2 (V 1, H1)	6

MPI – metoda pachové identifikace

SV – vyhledávání výbušnin

SA – vyhledávání akceleraantů

SM – vyhledávání lidských ostatků (mrtvoly)

V – výjezdový

H – hlídkový

V příloze máte tabulku s rozdělením služebních psů podle kategorií u celé PČR.

Přeji hezký den.

nrap. Petr Sádlo

+420 777 569 059

petr.sadlo@pcr.cz<mailto:petr.sadlo@pcr.cz>

Oddělení služební kynologie
SZKČ Znojmo
Pražská 59
66902 Znojmo

Policie České republiky Havířov

Dne 19. ledna 2023 byl zaslán písemný dotazník útvaru kynologických činností Moravskoslezského kraje, pod kterým je v místní působnosti zařazeno město Havířov, ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření, neboť služební psi jsou nasazováni v případě potřeby tímto útvarem.

Dne 22. 1. 2023 bylo vedoucím útvaru kynologie odpovězeno následující:

*Dobrý den,
výkon služby na úseku služební kynologie v základních kynologických činnostech pro územní obvod města Havířova zajišťuje skupina základních kynologických činností Karviná. Pro bližší informace kontaktujte koordinátora skupiny ppor. Bc. Aleše Mrazíka, tel: 734298, 606066254.
s pozdravem*

mjr. Mgr. Jiří Kubatko

vedoucí oddělení

+420 974 721 294<tel:+420974721294>

+420 606 066 252<tel:+420606066252>

jiri.kubatko@pcr.cz<mailto:jiri.kubatko@pcr.cz>

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

odbor služby pořádkové policie

oddělení služební kynologie

30. dubna 24

728 99 Ostrava

Policie České republiky Oslavany

Dne 19. ledna 2023 byl zaslán písemný dotazník na obvodní oddělení Ivančice, pod kterým je v místní působnosti zařazeno město Oslavany, ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření. Dne 19. 1. 2023 bylo vedoucím oddělení Ivančice panem npor. Bc. Janem Fialou odpovězeno následující:

Dobrý den paní Matysová,

město Oslavany, tak jak správně píšete, spadá do územní působnosti OOP Ivančice. Zdejší oddělení nedisponuje žádnými služebními psy, kteří by mohli být použiti v rámci výkonu služby. Tudíž ani ve městě Oslavany nejsou žádní psi, v

rámcí běžného výkonu služby, nasazování. V případě potřeby využití služebního psa je toto vyžádáno cesto IOS Brno a to z oddělení kynologie Brno (Chrlická 416, 664 42, Modřice).

Ohledně zodpovězení otázky číslo 2. se tedy obraťte na tuto součást, kde Vám bude jistě poskytnuta fundovaná odpověď. Kontakt – e-mail: krpb.ospp.osk.sekret@pcr.cz

Souhlasím, aby údaje mnou poskytnuté, byly zveřejněny ve Vaší bakalářské práci.

S pozdravem

*npor. Bc. Jan Fiala
vedoucí oddělení*

*ÚZEMNÍ ODBOR BRNO-VENKOV
Obvodní oddělení Ivančice*

*J. Vávry 30
664 91 Ivančice*

Policie České republiky Kladno

Dne 19. srpna 2022 byl zaslán písemný dotazník na oddělení útvaru psovodů PČR Kladno ke zjištění početního stavu služebních psů včetně jejich konkrétního zaměření. Dne 29. srpna 2022 bylo velitelem útvaru psovodů v Kladně mjr. Ing. Jitkou Jozovou odpovězeno telefonicky následující:

„PČR v Kladně má k dispozici 14 služebních psů, kdy k dispozici je 12 německých ovčáků a 2 belgičtí ovčáci. Jedná se o výjezdové psy, v případě potřeby nasazení psů-specialistů poskytuje součinnost kynologické pracoviště Domašov.“

Zdravotní problematika služebních plemen, konzultace s lékaři

MVDr. Kučera

Dne 15. července 2022 byl zaslán písemný dotaz panu MVDr. Luďku Kučerovi, ve kterém byla zaslána žádost o poskytnutí informací týkající se zdravotní problematiky plemen německý a belgický ovčák, kdy mě zajímal názor na výsledky RTG DKK a DLK ve srovnání s dřívější dobou a také zdravotní problematika těchto plemen. Dne 29. 7. 2022 bylo panem MVDr. Kučerou odpovězeno následující:

Odpověď:

Dobrý den, v ordinačních záznamech máme 14 000 pacientů, z toho 9 600 psů, 2 500 koček, zbytek se jedná o drobné savce, plazy a další exoty. Německý ovčák je veden v 500 záznamech, belgický ovčák v 60 záznamech. Řešíme převážně úrazy, zlomeniny, poporodní komplikace, kožní problémy. Oficiálním posuzovatelem plemene německý ovčák je přes 20 let MVDr. Snášil Milan, CSc. a posuzovatelem belgického ovčáka je MVDr. Ekr Jaromír. Z toho důvodu se nemohu u těchto plemen vyjádřit k problematice DKK a DLK, jelikož všechny oficiální snímky kyčlí a loktů putují k nim. Plemena, která posuzují se však poměrně dosti liší ve stupni dysplazie kyčlí, např. australský ovčák je většinou hodnocen A (dříve 0) naopak american bully minimálně C (dříve 2) horší.

Souhlasím se zveřejněním informací v bakalářské práci.

Přeji pěkné dny.

MVDr. Luděk Kučera

MVDr. Snášil

Dne 19. 8. 2022 byl zaslán písemný dotaz panu MVDr. Snášilovi, ve kterém byla zahrnuta žádost o poskytnutí informací týkající se zdravotní problematiky plemene německého ovčáka, přičemž předmětem dotazu byl názor na srovnání DKK – dysplazie kyčelních kloubů a DLK – dysplazie loketních kloubů, zdali jsou výsledky RTG ve srovnání s dřívější dobou lepší, nebo horší, dále názor na současný chov a jeho problematiku u těchto plemen, na onemocnění, ke kterým jsou tato plemena náchylná, a další zajímavé poznatky.

Dne 26. 10. 2022 bylo panem MVDr. Snášilem odpovězeno:

Odpověď:

Dobrý den, dle mého subjektivního pozorování četnost DKK u NO v posledním desetiletí mírně klesá. To, ale může být ovlivněné "předvýběrem" psů majitelem, kteří se dostaví na oficiální posouzení DKK. Četnost stupňů DLK se v posledním desetiletí mění. Počet hodnocení stupněm 3 se snižuje, na druhou stranu počet hodnocení stupněm 1 a 2 se zvyšuje. To může být následkem postupným rozvojem digitální rentgenologie, která je citlivější na detekci i drobných patologických změn v loketním kloubu.

Ano, uděluji souhlas s uvedením údajů.

Přeji pěkné dny a zdárné studium.

MVDr. Milan Snášil, CSc.

MVDr. EKR

Dne 30. 6. 2022 byl zaslán písemný dotaz panu Ekrovi, ve kterém byla obsažena žádost o poskytnutí informací týkající se zdravotní problematiky plemene belgického ovčáka, přičemž předmětem dotazu byl názor na srovnání DKK – dysplazie kyčelních kloubů a DLK – dysplazie loketních kloubů, zdali jsou výsledky RTG ve srovnání s dřívější dobou lepší, anebo horší, dále názor na současný chov a jeho problematiku u těchto plemen, na onemocnění, ke kterým jsou tato plemena náchylná, a další zajímavé poznatky.

Dne 30. 6. 2022 bylo panem MVDr. Ekrem odpovězeno,

Odpověď

Dobrý den,

domluvte se prosím s poradci chovů BO, jestli Vám pro Vaši práci nezpřístupní databázi RTG BO. Jsou tam výsledky od r. 2013 i rentgeny za posledních několik let. Nebo stačí i jejich písemný souhlas a databázi Vám zpřístupním já.

S pozdravem

MVDr.J.Ekr

Konzultace s předsedkyní chovu belgických ovčáků

Dne 2. 10. 2022 byl zaslán písemný dotaz předsedkyni chovu belgických ovčáků jako odborníci pro chov, jak mi bylo doporučeno panem MVDr. Ekrem. Žádala jsem o posouzení problematiky DKK a DL, jaké jsou výsledky RTG ve srovnání s dřívější dobou a jaký má paní předsedkyně názor na současný chov a zdravotní stav belgických ovčáků a o případnou komparaci s plemenem německého ovčáka. Dne 9. 10. 2022 mi bylo paní Pisarčíkovou odpovězeno následující:

Odpověď:

Dobrý den paní Hlávková,

psala jste nejen mě, ale i dalším z výboru, kteří to opět hodili na mě ;-)

Ad otázky:

na 3 není asi etické odpovědět, pokud nikdo z nás nechová zároveň obě plemena, bude to vždy neobjektivní srovnání

na 2 otázku mohu říct, že výsledky DKK a DLK jsou u belgických ovčáků nadprůměrně dobré v porovnání s obvyklým stavem u velkých plemen. Střední a těžké stupně dysplasie máme v záchytu jen velmi vzácně.

Ad 1 - bylo by dobré, abyste si ty data vytahala sama. Jednak předpokládám, že to je obsahem bakalářské práce a pak bohužel nemám čas ani prostor Vám ty data zpracovávat. Z 90% jsou již dnes v naší databázi, která lze různě filtrovat a třídit a zbytek čeká na nahození z dat MVDr.Ekra. Bohužel Vám v tuhle dobu nejsem schopná říct, kdy k tomu dojde, jsme poměrně hodně přetížení v klubu a do toho rozjíždíme novou databázi a chystáme nový web, takže není jisté, kdy se k tomu dostaneme (vše děláme ve volném čase po práci). Nicméně asi i to by se dalo řešit, pokud se mi podaří od MVDr.Ekra vyexportovat soubor, můžete si to porovnat s databází (někteří psi tam jistě budou - majitelé poslali, přišli na akci, apod.), ale někteří z posledního roku ještě ne.

Hezký den

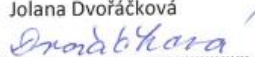
Pisarčíková Hana

Souhlas se zpracováním osobních údajů

Udělují písemný souhlas se zveřejněním osobních údajů včetně fotografie pro tvorbu bakalářské práce zpracovávané prap. Zuzanou Hlávkovou. Udělují též souhlas s uveřejněním rozhovoru, který jsem poskytla prap. Hlávkové dne 2.10.2022.

V Telči dne 2.10.2022

Jolana Dvořáčková

.....